

664

404

- 8 -

Dále získáváme písemný a dokumentační materiál jako
Itemy, obálky, písemné příkazy s podpisy, časopisy,
fotografie zaměstnanců, budov a podobně.

Doposud se nám nepodařilo proniknout do oddělení informa-
ce a v tomto pak hlavně do zpravodajského oddělení, oddě-
lení evalusace a News a tím odhalit prameny zpráv Svobod-
né Evropy v Československu.

Za tímto účelem je rozpracováván typ JIDAS, který pracu-
je v oddělení informace ve zpravodajském referátu, zabý-
vajícím se soustředováním zpráv o Československu. V oddě-
lení News, které se zabývá politickým zpravodajstvím ve
formě tiskové kanceláře je rozpracováván typ ŽIDLE.
Rovněž není obsezeno oddělení Svobodné Evropy Free
Europe Press (tiskový odbor), který se dříve zabýval ne-
přítelskými akcemi proti Československu jako zasílání
štvavých letáků a dopisů do Československa. Nyní totó
oddělení vydává různé časopisy a bulletiny propagující
činnost Svobodné Evropy. V tomto oddělení bylo příkroče-
no k intenzivnímu rozpracování zaměstnanců za účelem
vyhledání vhodných typů.

605

GOT

- 21 -

Již od ženevské konference v roce 1955 je počítováno, že Západ je v defensivě. Těžkou ranou pro jejich víru v Západ a brzké "osvobození a návrat" byla porážka kontrarevoluce v Maďarsku. V roce 1957 přiznal ředitel československého oddělení Julius FIRT, že po lata vysílali věci, které se v Československu hodily. Zaměstnanci československého oddělení ve Svobodné Evropě toužebně očekávají ohlas z Československa na jejich vysílání, neboť tím se upevňuje posice každého jednotlivce. Každý zaměstnanec si zaznamenává kdy a kolikrát byl napaden v československém tisku a tím si udržel svoji posici ve Svobodné Evropě. Naši spolupracovníci nás rádají, abychom jim tímto způsobem upevnili posici ve Svobodné Evropě. Toto zároveň slouží Svobodné Evropě jako podklad pro zdůvodňování jejího významu a další existence. Hlavním motivem práce a setrvání ve službách Svobodné Evropy je jen dobré placené místo v protikladu s nejistotou a bídou, které postihují většinu československých emigrantů.

408
406

- 22 -

5. kapitola

O k n o l

Návrh na další postup boje československé rozvědky
proti Svobodné Evropě

Na základě rozboru současné situace ve Svobodné Evropě
navrhujeme následující postup proti Svobodné Evropě :

1. v Československu

a) umlčet v Československu zveřejňování činnosti
Svobodné Evropy, to znamená přestat psát v tisku
o Svobodné Evropě a ne-bezpečnosti jejího vysí-
láni pro Československo.

Vyjimečně uveřejnit materiály, které by Svobod-
nou Evropu zasmášovaly a kompromitovaly. Z
Dle získaných agenturních zpráv a zkušeností je
každý útok v Československu proti Svobodné Evro-
pě vykládán americkému vedení jako doklad "ne-
bezpečnosti" Svobodné Evropy pro nás režim, tudíž
jako doklad dobré práce Svobodné Evropy.

b) docílit toho, aby jediným "ohlasem" na vysílání Svo-
bodné Evropy do Československa byly námi psané do-
pisy, které by označovaly toto vysílání za úplně
bezceřné a nesmyslné.

(† další části viz ideový postup.)

2. v zahraničí

a) vyvolat a prohloubit rozpory mezi americkým vedením
Svobodné Evropy, Němcí a německými vládními místy.

607

407

- 23 -

- b) docílit rozpory mezi obyvatelstvem západního Německa a zaměstnanci Svobodné Evropy a tím ohrozit prodloužení smlouvy existence Svobodné Evropy na území západního Německa, která končí v r. 1960.
- c) prohloubit rozpory mezi vejením Svobodné Evropy a vedením československého oddělení.
- d) dále prohlubovat stávající rozpory mezi zaměstnanci československého oddělení, jednotlivci i skupinami.
- e) provádět stálé kompromitování vedoucích osob Svobodné Evropy.
- f) dále zesilovat strach a beznadějnou zaměstnanců Svobodné Evropy.

Za tímto účelem jsou připravována referátem Svobodné Evropy následující aktívni opatření :

ADRESA

Účel akce - docílit zeslabení a zasměšnění ohlasu vysíléní Svobodné Evropy do Československa.

Provedení - na krycí adresy Svobodné Evropy budou zasílány dopisy (námi stylisované), které budou vyzdvihovat jménem posluchačů nesmyslnost vysílání.

KARAS

Účel akce - docílit kompromitaci Svobodné Evropy a postavit Svobodnou Evropu do rozporu s vládními mistry v západním Německu.

Provedení - jedná se o návrst redaktora Svobodné Evropy KRUŽLIAKA, kterému do prohlášení budou vsunuty části, kterými chceme docílit rozpory mezi německým obyvatelstvem a zaměstnanci Svobodné Evropy.

408
408

- 24 -

V prohlášení bude uvedeno :

- a) že ve Svobodné Evropě se konají tajné pojednávky, na kterých se projednává otázka existence Svobodné Evropy na území západního Německa a zdůvodnění pro vládu západního Německa, ve kterém se vynechává činnost, která by bránila další existenci Svobodné Evropy na území západního Německa.
- b) že ve Svobodné Evropě existuje německé zpravodajské oddělení, kterým Svobodná Evropa získává poznatky a názory vedoucích německých institucí na činnost Svobodné Evropy.
- c) že ve Svobodné Evropě proběhla tajná porada při které byl dohodnuto postup jak obejít německé zákony týkající se německé odborové organizace DAG a zavést ve Svobodné Evropě pouze americkou odborovou organizaci Guildu.
- d) že americkým vedením Svobodné Evropy byl učiněn istupek sudetským Němcům v přijímání do Svobodné Evropy, aby tak vedení Svobodné Evropy oddělilo řešení sudetoněmecké otázky, kterou přes nátlak sudetských Němců nechce projednávat.

PÁSEK

Účel akce - prohloubit rozpory mezi vedením Svobodné Evropy a vedením československého oddělení a docílit aby vedení Svobodné Evropy se vážně zabývalo otázkou vedení československého desku.

Provedení - na magnetofonový pásek mezi hudbu bude nahráno prohlášení, které bude vysílánco do éteru.

408

409

- 25 -

VLASTENCI

Účel akce - prohloubit rozpory mezi zaměstnanci česko-slovenského oddělení.

Provedení - nadále bude pokračováno v akci VLASTENCI seříadem dopisů a letáků kompromitujících jednotlivce i skupiny osob v československém oddělení.

Toto bude prováděno na základě poznatků dleiských z agenturních zpráv. Pro tento účel bude rovněž využito vytěžení KARASE.

BROŽURA

Účel akce - kompromitovat vedoucí osoby ve Svobodné Evropě.

Provedení - bude provedena kompromitace vedoucích osob Svobodné Evropy v brožuře, zdánlivě vydané emigrantskou složkou zaměřenou proti Svobodné Evropě. Tato brožura bude zpracována z hlediska vyvolání reakce mezi americkými občany. Spolupracovníkem JÁCHYMEM budou získány podklady k vydání této brožury, která bude zpracována studijním odborem, kde budou uvezeny poznatky týkající se jednotlivých osob se zaměřením na způsob jejich života.

PLES

Účel akce - prohloubit rozpory mezi vedením Svobodné Evropy a německým obyvatelstvem.

Provedení - pomocí falsifikovaných pozvánek pozvat německé občany, hlavně z řad německé policie na ples Svobodné Evropy (který se nebude konat) a při shromáždění se pozvaných před lidoval Svobodné Evropy budou uvedeny v činnost následné odpalné nálože. Bude se jednat o pozvání 200 osob.

412

910

- 26 -

RODINA

Účel akce - narušit manželství zaměstnance Svobodné Evropy a zvýšit tak rozpory mezi zaměstnanci československého oddělení.

Provedení - anonymním dopisem, který bude zaslán zaměstnanci Svobodné Evropy SPRINGLOVI (který na svou manželku žárlí) mu bude oznámeno, že manželka udržuje milostný poměr se zaměstnanci Svobodné Evropy a to i vedení československého oddělení.

KULÍČKA

Účel akce - prohloubit další pocit nejistoty a strachu mezi zaměstnanci Svobodné Evropy.

Provedení - do klosetů používaných ve Svobodné Evropě americkými a německými zaměstnanci budou vloženy neškodné odpalné a světelné nálože.

Další návrhy na rušivé akce budou vypracovány po vytřízení agenturních materiálů a rozboru současné situace ve Svobodné Evropě. O jejich průběhu a plnění budete námi informováni.

h. Mlán - 3.2.584.12
492

V. odbor

Lj. 01-00209/227

V Praze dne 2. prosince 1957.

VEK. TAJNÉ

IV. odbor

k rukám s. náčelníka NCERA

z d e

K. č. číslovo

den 5. pros 1957

174-001214

F.D.R.

Věc : KASÁK Karel - správy britské ISI

V příloze Vám zasíláme dvě zprávy britské rozvědky, které pojednávají o sledování činnosti Karla KASÁKA a jeho manželky, po jejich přijetí do ČSR do Velké Británie. Zprávy Vám zasíláme k Vaši informaci a případnému využití.

Při použití těchto zpráv si chovávejte pečlivě pravidel konzajrance, aby nedošlo k proválu našeho prostoru v zahraničí. Budete-li uvedených zpráv používat aktívň, informujte o tom náčelníka V. odboru.

Náčelník V. odboru
M. Kovář

M. František
mávit mož

613

V Praze dne 26. října 1957.

Překlad.

413

Pro : F.C.D. a J.D.N.
 Od : C.I.O.
 Č.j. : N 3/481 - c 27. 2. 1957.
 Vše : Karel KASAL, návrat z ČSR do VB.
 Ref. : Naše N 3/ 481 - b a naše telefonická rozmluva s F.C.D.
 26. a 29.1.1957.

- 1) Karel KASAL, naroden 24.9.1917, Voitsberg, Štýrsko, Rakousko, českého původu, naturalizovaný Brit, dřívější příslušník R.A.F., dřívější konzultant Svobodné Evropy, který se vrátil do ČSR během června 1956 ne svou manou a synem, vrátil se do VB se svou rodinou 21.1.1957.
- 2) Žena jmenovaná Helena KASALOVÁ - RUŠOVÁ telefonovala své dřívější přítelkyni herečce Janě MILLWARD-ROMANOVÉ 24.1.1957 (adresa 57, Newille Ct. abbey Road, N.W.8), že se vrátil do Londýna a že by rádi mluvili se svojí dřívější přítelkyní zpěvačkou paní Gittou VYBÍRALOVOU, která bydlí 66, Newille Court.
Když paní MILLWARD-ROMANOVÁ se ptala paní KASALOVÉ, zda se máli v Československu dobré, odpovídala paní KASALOVÁ, že to v Československu nestojí za nic a že myni mají v Londýně druhý byt za 7 liber týdně, který je špinavý. Jinak nechtěla nic říct a prohlásovala, že všechno řekne paní VYBÍRALOVÉ.
- 3) Paní VYBÍRALOVÁ nám toto řekla 25.1.1957. Z bezpečnostních důvodů (které budou F.C.D. vysvětleny ústavně) jsme instruovali paní VYBÍRALOVOU, aby odmitla jakoukoliv diskusi s KASALOVÝMI.
- 4) Pan a Paní KASALOVI se pokoušeli několikrát 26. a 27. 1. 1957 dostat telefonní spojení s paní VYBÍRALOVOU. Paní VYBÍRALOVÁ neodpovídala na několik jejich telefonů a nakonec řekla KASALOVI, že nemí s nimi žádat společného, berouc v uvahu jejich návrat do ČSR a že se nechce s nimi spojovat, protože mi za to, že jsou na stejně lodi s komunisty, KASAL se to odpovídál, že je mu líto, že ji obtěžoval, a my omluvila jeho chování, že nic od ni nechtěl a že ji přeje všechno nejlepší. To byl konec jejich konverzace. Od té doby KASALOVI natelefonovali ani VYBÍRALOVÉ ani ROMANOVÁ.

- 2 -

- 611
414
- 5) Pan a paní KASALOVI a jejich syn bydlí na adresě: 66 C, Leamington Road, N.W.6. Tento dům patří firmě Winmar Investments, 4 Addison Bridge Place, W.14.
 - 6) Až doposud jsme nemohli zjistit, co pan a paní KASALOVI dělají v Londýně a zde kontaktovali jiného místního Čecha v Londýně.
Dosud nenavštívili český klub v Hampsteadu.
 - 7) Byli bychom vděční za jakoukoliv informaci o jejich sídleosti v Londýně, kterou je Vám známa.

Překlad.

V Praze dne 25. října 1957.

Pro : F.C.D. & J.D.N.
 Od : C.I.O.
 Č.j. : N 5/481-d
 Věc : Karel KASAL - pobyt v Londýně, leden - březen 1957.
 Ref. : Naše N 5/481-c se dne 27.2.1957. 16.4.1957.

1) Karel KASAL spolu se svou ženou Helenou KASALOVOU - MUŠOVOU a jejich 7 letým synem Karlem se vrátili z Československa do VB 21.1.1957. Během svého pobytu v Londýně bydleli na adresě 66 C, Lymington Road, N.W.6. (tel. SWI 3045).

V druhé polovině března 1957 odjeli jmenovaní údajně z VB do severní Kanady, kde K.KASAL měl strýce, nákliv před svým odjezdem z Anglie sdíleli s některým ze svých přátel, že jedou do Jižní Afriky.

2) Během svého pobytu v Londýně byli ve velmi blízkém styku s českými emigranty. Mohli jimi až dosud pouze zajítit, ne byli ve styku s Henry J. PARKEREM a 4, Pullman Court, S.W.2.

Karel KASAL pouze jednou na krátko navštívil český Národní dům, 74, West End Lane, N.W.6 dne 1. března, když si tam pro svou počtu, která mu byla zasílána na tuto adresu. (Počet obzahoval mnoho oficiální korespondenci s Automobilovou asociací v Bristolu). Mino Šimánka, který KASALA zná, jmenovaný v níže uvedeném, všal si pouze své dopisy a odevzdal.

3) Informace o styku H.J.PARKERA s KASALOVÝMI (kterou jsem obdržel od pří GITY DEMINK - VYŘÍHALOVÉ, která je zase obdržela během svého hovoru s PARKEREM):

Henry J.PARKER údajně je blízkým přítelem paní H.KASALOVÉ - MUŠOVÉ od jejího dětství. Po návratu KASALOVÝCH do VB vyjednal PARKER návštěvu, že byli posláni do ČSR britskou Intelligence Service. PARKER je zde využíval, poněvadž byl svědomav na to, proč odjeli do ČSR a co tam dělali. V rozhovoru také ani uprostřed března 1957 některá restaurace v Londýně. Během svých rozhovorů s KASALOVÝMI se PARKER dovedl totto :

Jako důvod pro svůj odjezd do Československa v červnu 1956 KASAL uvedal návštěvu své staré matky, která byla údajně zártelně nemocná.

- 2 -

618
715

šekl, že po svém příjezdu do ČSR byli setčeni a po tří týdne vy-
slechnuti.

Odajně české úřady žádaly KASALA, aby s nimi spolupracoval. (Nevím,
jaký druh spolupráce měl na mysli). On však odmítl spolupracovat pouze
za té podmínky, že budou propuštěni z vězení všechni členové
R.A.P. a čs. armády na Západě. Když české úřady nepřijaly tuto podmínku,
KASAL odmítl jakýkoliv druh spolupráce.

Pi Heleně KASALOVÉ - BUŠOVÉ se dostalo nabídky ~~pro~~ ve Vinohradském
divadle, což ona také odmítla.

V Praze odajně KASAL se setkal s generálem Jarlem JAROŠKEM, dřívěj-
ším velitelem čs. letectva ve VB, na poslední víska, který byl ohrožen
při pokusu o útěk z ČSR v roce 1940 a odsouzen k dleholetému vězení.
Z vězení byl odajně propuštěn a je nyní znadatelně město v Praze.

Účas svého pobytu v Londýně měli KASALOVÍ méně peněz a byli odajně
ve finančních neznámcích. PARKER jím odajně půjčil mnoho dal nějaké peníze.
KASAL se marně snažil najít si nějakou práci v obchodě v Londýně.

Po dobu pobytu v Londýně si KASALOVÍ neustále stáčovali, že žádaj
s čs. emigrantů s nimi nemluví a že se jim lidi vydělají.

Protože nechtěli, aby čs. emigranti věděli, kam odjíždějí, nikoli
prý svým přátelům, že jedou do Jižní Afriky, zatím co ve akutěnosti jeli
ke KASALOVU strýci v severní Kanadě.

4) Náše informace o Henry J. PARKEROVÍ

H.J. PARKER, dřívě Jindřich PACHNER, čs. lidovského původu, nar.

21.5.1907 ve Voticích ČSR, je coby britským statním přislušníkem.

Před válkou studoval na Obchodní koleji pražské univerzity a dostal
diplom komerčního inženýra. Pak pracoval v obchodě Joha Žena, s kterou
se asi před 6 lety rozvedl, byla před válkou zpěvákou v Praze. Byly také
bydlí v Londýně. PARKER přijel do VB v roce 1939 - 40. Dnes války slou-
žil jako důstojník u dopravní kolony čs. rez. vlné brigády ve VB. Za kon-
ci války byl spojovacím důstojníkem v americké armádě a později pracoval
pro UNRRA a IHO.

Ve VB využíval PARKER činnost v různých obchodních podnicích. V po-
slední době odajně obchoduje s koberci a lemovkami.

Politicky: Po puči 1948 byl PARKER nějakou dobu členem několika
čs. emigrantských organizací v Londýně. V posledních několika letech však

- 3 -

417

417

není politicky aktivní. Jeho hlavní zájmy je obchod a finan. Vzhledem k umělecké činnosti svého života má PANENKU směrná korespondence v uměleckých kruších. Všeobecně je popisován jako nejdříve važně začleněný a sice vychloubačná osobou.

V souviselosti s případem KASALOVÝCH Pekl. učni Vlčkálové, kteří před nedávnou Britové ho chtěli poslat do ČSR, aby pro ně prováděl spravodajské úkoly, on nle odmítl.

5) Náš komentář

Vzhledem k prohlášení KASALOVÝCH o jejich návratu do ČSR jenou příliš stručná a neplná, je nutno je brát ze značného rezervou. Vzhledem k nedostatečné vážnosti a nespolehlivosti KASALOVÝCH mohou vyloučit možnost, že jejich návrat do ČSR byl předem zorganizován čs. spravodajskou službou a že budou myni pracovat nějakým způsobem pro čs. spravodajskou službu v zahraničí. Ondrážíme-li nějaké další informace o jejich činnosti, budeme vás naprodleně informovat.

Bystli bychom všechni za velké informace o pobytu KASALOVÝCH ve Vídni o jejich nynější adrese.

✓ Malašek

618

71

411

Případně tajné.

Zvláštění zpráva č.583 ze dne 27. května 1959.

Čs. emigrace pod vedením Svobodné Evropy v New Yorku připravuje akce k narušení Světového festivalu mládeže a studentstva ve Vídni.
Výrohodná zpráva z agenturního pramene.

Čs. emigrace spolu s rakouskými krajanými připravuje pod vedením Svobodné Evropy v New Yorku řadu akcí, zaměřených proti čs. delegaci na Světovém festivalu mládeže a studentstva ve Vídni. Z řady emigrantů a krajanů jsou organizovány Svobodnou Evropou hromadné turistické zájezdy do Vídni. Okolo účastníků zájezdů bude navazovat styk s čs. delegací na festivalu a ovlivňovat její členy argumenty o vysoké životní úrovni ve Spojených státech a o americkém způsobu života. Stejný úkol bude mít i americká výstava, která má být instalována ve Vídni. Výstava má ukázat, jaké výmořnosti skýtá americký způsob života mládeži.

Casopis "Svědectví", vydávaný skupincí emigrantů kolem Pavla TIGHUDE, je v červnové čísle zaměřen speciálně k problémům mládeže. Toto číslo má být masově zasíláno do ČSR na adresy novinářů, poslanců, politických činitelů mládežnických funkcionářů.

Organizováním akcí byli pověřeni Radomír LUDĚK, Bořislík RAMSDORF, Jaroslav ZICH a Jiří HURÁK, kteří před svým útěkem do zahraničí pracovali mezi studenty v ČSR. Některí z jmenovaných se mají účastnit festivalu ve Vídni. Do Vídni má také přijet dr. Antonín HESKÝ, býv. starosta Sokola, a Andrej VALOŠEK, místopředseda čs. národní rady v Americe.

Akce proti festivalu jsou financovány Svobodnou Evropou v New Yorku.

Zprávu zasíláme současně s. V. Davidovi.

Henne

... nebo významnějšího zájmu. V tomto směru je možné využít všechny možnosti, které poskytuje soudní pravda. V tomto směru je možné využít i možnosti, které poskytuje významný článok o právě soudním řízení v ČSR. V tomto směru je možné využít i možnosti, které poskytuje významný článok o právě soudním řízení v ČSR.

Naopak významný článok o právě soudním řízení v ČSR poskytuje možnost využít významnějšího zájmu. V tomto směru je možné využít všechny možnosti, které poskytuje soudní pravda. V tomto směru je možné využít i možnosti, které poskytuje významný článok o právě soudním řízení v ČSR.

Avšak významný článok o právě soudním řízení v ČSR poskytuje možnost využít významnějšího zájmu. V tomto směru je možné využít všechny možnosti, které poskytuje soudní pravda. V tomto směru je možné využít i možnosti, které poskytuje významný článok o právě soudním řízení v ČSR.

Úkoly pro residentury :

v posledních dnech nám došly od residentur různé zprávy, tykající se německé otázky a jiných aktuálních otázek v souvislosti s přípravami Západu na Ženevskou konferenci ministrů zahraničních věcí. Povolujeme za dlelné seznámit se tímto zprávami i jiné residentury s tím, aby tyto zprávy prověřily a zamířily se na jejich plnění.

Na francouzském ministerstvu zahraničních věcí panuje názor, že na Ženevskou konferenci přijdou západní státy s vlastními návrhy a budou uplatňovat jen společné principy. Tento názor připomíná, že soudíme i plánování jednotlivých mezinárodních meceností nepovedlo ke stanovení jednočinného stanoviska Západu. Ve zprávě se zdálo, že by mohlo dojít k vytoupením Anglie a Francie. Čejmalo by nás, ve kterých otázkách je v jaké hĺbce se projeví nejednotka.

MÍZ zpráva hovoří o NEPTEROVÉ plánu na konfederaci mezi NSR a NDR, na umožnění zbrojení a na to, aby obě části Německa byly zbudovány na dobu 3 - 5 let (než dojde ke sjednocení) atomových zbraní. Skupina Pentagonu v USA je prý ochotna uvažovat o ústupech Sovětům teprve tehdy, až USA dohodnou sovětský přesestih ve výrobě dálkových střel. Zejmalo by nás, jakou dohodu ve stanovení amerického postoje hraje strategická uloha NSP a s jakou dobou se v těchto plánech počítá.

Podle jiné zprávy bude prý Západ navrhovat statut města OSN pro celý Berlín. V případě nedostupnosti SSSR prý bude souhlasit s tímto statutem jen pro západní Berlín a s přítomností sovětských vojsk (jaké části vojsk OSN) v západním Berlíně. Proveďte tuto zprávu.

- 2 -

Jiná zpráva uvádí francouzsko-západoněmecký návrh pro jednání expertů v Londýně na celkové řešení současné německé otázky. Podle tomto návrhu by Sovětský svaz se měl zavázat, že nezmění status quo ani v Berlíně, ani v NDR po dobu 5 let. Západ by v tomto případě nezakázal současný stav v NDR. Vlastně by to znamenalo "zmrzení" současného stavu po dobu, se kterou strategické NATO počítají jako s nutnou pro dosažení Sovětského svazu a pro zavedení aeriové výroby mezikontinentálních střel. Avšak jiná zpráva zdůrazňuje, že právě z těchto důvodů žádají generálové NATO, aby se nečinily žádné ústupky ve využívání "čítka" (tj. také a hlavně Bundeswehru), který má být posilován, pokud nebude možné nahradit "periferní" strategii (základny v blízkosti SSSR) strategií "centrální". (A to podle nich právě doba pěti let) - Gylc by třeba provést zprávu o francouzsko-západoněmeckém návrhu. Pomoc USA a Velké Britanie k tomuto návrhu. Z jakých předpokladů vychází ta NDR, když souhlasí s "zmrzením".

- 2 -

- 4700
3. jaký postoj zaujímá NSR k současné situaci ve Vysokém úřadu Montánské unie? Co sleduje NSR lidostí o základní stanov Montánské unie? V tisku se objevila správa, že "stav krize" v Montánské unii by mohl být vzhledem k odporu Francouzů vyhlášen tak, že Francouzi by se povolilo další zvýšování těžby uhlí a omezování bylo ořízeno na NSR > od koho je tento návrh a jak se dělal
mezi francouzsko-německých vztahů?
 4. podle správ z tisku bude v krátké době (asi 3 měsíce) podepsána dohoda o oslní unii skandinávských států. V čem bude podstatou této unie? Jaký vliv bude mít na vztahy mezi v rámci OSN? Jaký bude její vztah k společnému trhu ? NSR má ve Skandinávii srovnán obchodní zájmy; jaký bude vliv unie na dálší vztahy s NSR? V jakém vztahu je unie k Velké Británii?
 5. ve Spojených státech bude zřízen zvláštní investiční fond, jehož úkolem bude nakupovat cenné papíry v zemích společného trhu. Pořadec fondu v NSR bude Dresdner Bank. Jak se činnost fondu projeví z hlediska pronikání amerického kapitálu do Evropy a zvláště do NSR? O které odvážtví mají Američané obrovský obavlivství sájem? Jak se to odrazí na hospodářském rozvoji zemí společného trhu?
 6. jak se projeví kandidatura ADENAUERA na úřad prezidenta a případné zvolení ERHARDA jeho nástupcem na německou politiku na hospodářské sjednocení Evropy? (Zejmáne postoj NSR ke vztahům mezi státy společného trhu a ostatními zeměmi OSCE, postoj NSR k Velké Británii.)

Hospodářské úkoly pro NSR

1. Jaké jsou a jak se budou vyvíjet hospodářské vztahy NSR a Francie. V poslední době došlo k několika opatřením z francouzské strany, která svědčí o tom, že francouzská vláda se snaží upevnit svou moc a závislosti na NSR. Je to např. francouzský protest u Výrobního ředitelství Montánní unie proti koncentraci kapitálu v západoněmeckém ocelářském a uhlářském průmyslu; spor mezi francouzskou a západoněmeckými ocelářskými ocelí (silný pokles cen francouzské oceli v NSR následkem devaluace franku); z Francie došly agenturní správy, že ministr hospodářství PINAY usiluje o zpomalení dalšího vývoje společného trhu; francouzské firmy se obávají pronikání německého kapitálu do severní Afriky a zadržují proto vyřizování žádostí západoněmeckých bank o povolení investic (agenturní správa z Francie). Jak se projevují tato opatření na francouzsko-německých hospodářských vztazích. Jaké plány mají západoněmecké hospodářské kroužky ve vztahu k zámořským oblastem společného trhu - zvláště k francouzským. Jak se konkrétně projevují svýjemi konkurenčními západoněmeckými firmami ve Francii?
2. Jak se projevují v praxi hospodářské rozporы mezi NSR a Velkou Britanií? Jaky postoj zaujímá NSR (a které kritiky - ERHARD a jiný názor než ADENAUER) k žádostem některých britských hospodářských kruhů o úpravu vztahů ke společnému trhu? Jaky postoj je zaujímán v NSR k polským kruhům, které se v poslední době ve Velké Británii objevily, aby Velkou Británii přistoupila ke společnému trhu? Jak jsou v NSR hodnoceny bavy, které se ve Velké Británii nyní vyskytují a podle nichž by zomě Commonwealthu se mohly dohnout se společným trhem bez ohledu na postoj Velké Britanie? Jak jsou hodnoceny v NSR další možnosti hospodářského pronikání do zomě Commonwealthu?

Zájem o úpravu 9/22

IV. odbor - 4

V Praze dne 12. srpna 1959

81 obj.n.

Opis agenturní zprávy

B U L L E T I N

1. července 1959

Československá skupina závodní rady RFE, Mnichov

Sest člennu skupiny má být propuštěno ze zaměstnání

Ředitel osobního oddělení RFE Richard W. REZLOVÝ oznamil v pondělí odpoledne 30. června předsedovi závodní rady Herbertovi RITVOU, že se ředitelství rozhodlo propustit ze zaměstnání 20 členů nár. skupin (vesměs exulantů). Je zdánlivé, že výpověď dostalo rovněž nejméně 22 německých zaměstnanců RSE (kteří mají vlastní závodní radu). Z čs. skupiny jsou postiženi:

Josef MALEŠEK, Karel KAŠPÁREK, Riva KREJCAROVÁ, Jaroslav KUSÍK, Amanda Pohllová a František RUNZA-

Ti, kdo museli s ohledem na délku zaměstnání dostat výpovědi před koncem kvartálu (30. června) - KREJCAROVÁ a KUSÍK - je už písemně dostali. Oba se rozhodli protestovat a požádat o závodní rada o ochranu svých práv a sázají. Ostatní nezadali, že učiní také - až na MALEŠKA, který je právě ve Wimbledonu.

V REZLOVÉ dopisu RITVOVI stojí, že jde o restriktci, které se stala nevyhnutelnou z důvodů finančních; že se přistupuje k řetězí i jinými způsoby, což by ale samo o sobě nestálo; a že se při výpovědích přihlásilo k sociálnímu postavení, k dálce služebního poměru a k pracovní hodnotě zaměstnanců.

Čs. skupina protestuje

Členové čs. skupiny ZR se na plenární schůzi 30. června usnesli vydat k propouštění zásadní prohlášení. Vypracováním byl pověřen tříčlenný výbor. V prohlášení se praví:

- 2 -

"Čs. skupina protestuje co nejdůrazněji proti novému propouštění zaměstnanců. Propouštění jako prostředek k vyrovnaní rozpočtového schodku je opatření v zásadě pochybné, zejména pokud ještě nebyly vyčerpány všechny možnosti úspor v ostatních oborech. Čs. skupina je přesvědčena, že takové možnosti rozpočtových škrťů ještě existují, přestože ředitelství tvrdí opak; dodá v krátké době celopodnikové závodní radě konkrétní návrhy v tomto smyslu.

Čs. skupina je dále toho názoru, že postup, který ředitelství zvolilo při určování jednotlivých případů, byl nesprávný, nelogický a nedůsledný. Poukazuje se zejména na to, že hlediska, jichž podle dopisu ředitelství závodní radě ze dne 29. června 1959 bylo přivýběru postižených zaměstnanců ŠetFeno, mluví témařit všeobecně proti učiněným rozhodnutím. Zejména se pak všebec nedbalo ohledů na sociální postavení propouštěných, ani dlouhotrvajícího služebního poměru.

Čs. skupina vznáší rovněž důrazné namítky povahy formální pokud jde o lhářu, poskytnutou ředitelstvím závodní radě k tomu, aby se její jednotlivé národní skupiny mohly k věci vyjádřit. Z těchto důvodů není čs. skupině zatím možno předložit celozávodní radě podrobný rozklad o všech jednotlivých případech. Povídá se však tříčlennou komisi, aby tento rozklad co nejdříve připravila."

Zásadní prohlášení a další písemníky čs. skupiny byly tlumočeny na schůzi celozávodní rady odpoledne 30. června a staly se součástí protestu, který jménem všeho osazenstva přednesl předseda ZR RITVO téhož dne zástupcům ředitelství.

Závodní rada protestuje

Předseda závodní rady protestoval 30. června dleň a 1. července písemně proti plánovanému propouštění šesti osob, které dostaly výpovědi 30. června. RITVO oznámil GREWEMU, že závodní rada se jednomyslně usnesla považovat výpovědi za :

- a) sociálně neospravedlněné
- b) zákonné neplatné.

- 3 -

Zákon o závodních radách totiž stanoví, že před udělením vývědi musí být radě vše poskytnuto slyšení, což se nestalo. To může vést k soudním procesům, které by ovšem zmizely další výdaje právě v době setízení. V protestu se pekařuje na paragrafy zákona, které ředitelství překročilo, na skutečnost, že některé výpovědi jsou jasné sociálně nespravedlivé a na to, že zřejmě nebyly ještě vyčerpány možnosti dípor v jiných oborech. V posledním odstavci protestu závodní rady se praví:

"Výpovědi byly r. zaslány na začátek Světového uprchlického roku a v předečer desátého výročí založení Výboru pro svobodnou Evropu. Je tedy neuvedelné, že na seznamu propuštěných jsou vyloučen exulanté - skutečnost, která bude nepochybně zneužita nepřátelskou propagandou."

Co se dě dělat

Závodní rada studuje všechny právní i jiné možnosti (včetně dípor v jiných oborech), jak odvrátit ohrožení existence postižených, a podnikne v tom smyslu všechny kroky, k nimž je oprávněna. Zatím výbory už zpracovávají materiál, informace a argumenty dodávané postiženými, kteří se chtějí bránit.

GREFN dal RITVOVI ujištění - ale nikoli bezv. hradné - že další propouštění se nyní neplánuje. BONUSZOVI bylo řešeno, ještě v květnu v New Yorku, že bude dokonce možno zlepšit klasifikaci a zařazení jednotlivců, kteří jsou k tomu oprávněni. Ještě nedávno kolovaly po podniku pověsti, že se chystá propuštění 100 až 200 zaměstnanců (válka nervů, aby se nyní 20 nezdálo mnoho?). Kdyby ale došlo v určitém období výpověď více než 50 lidí (celkem i s německými kolegy), šlo by podle zákona o "hromadné propuštění", k němuž by ředitelství nesmělo přistoupit bez konsultace se závodní radou.

LORENC žádá všechny členy Čs. skupiny, aby vyplnili přiložený osobní dotazník a poslali mu jej.

Schůze čs. skupiny

První schůze čs. skupiny ZR se konala 30. června od 13.00 do 14.00 hod. za děasti 39 členů. Byla svolána nařízením za účelem informovat členstvo o plánovaných výpovědích a poradit se, co v této věci dělat. Bylo uvažováno vypracovat zásadní prohlášení i vyjádření k jednotlivým případům; ukolem pověřeni Zdeněk SUDA, Ján FRANKO a Jiří KOVTUN. Zastupitelstvo skupiny má sestrvit a předložit celozávodní radě seznam konkretních návrhů řešení jiným způsobem než osobními restrikcemi (kantine, žudba, v nejjednodušším případě zvýšení platů); pensijní plán má být zachován a zlepšen. Přispět k tomu, aby administrativní a neproduktivní byrokracie nerostla na úkor oddělení, které plní přiměrnou funkci RSE.

BULETIN

23. července 1959

Československá skupina závodní rady, RSE Mnichov

Výpovědi

Dne 30. června oznámilo ředitelství závodní rady rozhodnutí dát výpověď 20 zaměstnancům. Do dneška byly už čtyři výpovědi odvolány, čtyři zaměstnanci podali žaloby u pracovního soudu, dva resignovali a dva výpověď přijali; na zbývajících případech se stále pracuje. Pokud jde o šest členů čs. skupiny, jejichž jména byla na seznamu vypadá situace takto:

Karel KAJPÁREK - výpověď odvelána. Závodní radě nebyl oficiálně oznámen důvod - je jím však pravděpodobně to, že ředitelství oddělení a desku připisují velikou důležitost místa, které KAJPÁREK zastává, i kvalitě výkonu, který podává.

Josef MALEČEK - (měl dostat výpověď 15. srpna) podal resignaci a připravuje se na odjezd do Ameriky. Závodní rada mu pomáhala sjednat co nejvýhodnější podmínky rozvázání pracovního poměru.

42628
- 5 -

Amanda POKLOVÁ a František KUNZA - podali prostřednictvím závodní rady proti chystaným výpovědím protest, na který ředitelství dosud neodpovědělo. Podle celkového postoje ředitelství náležné soudit, že chce na výpovědích trvat.

Ředitelství odmítá jedno z řešení

Závodní rada na schůzi 29. července konstatovala:

"Z iniciativy všech skupin zastoupených v závodní radě jednalo její výkonné výběr (závodní výbor) s německým ředitelstvím RSE o možnosti navrhnutou na plenární schůzi všech německých zaměstnanců RSE, aby se odložilo zvýšení platů o 4 1/2 %, platné - podle nedávno dojednávaných smluv ředitelství RSE a DAG a ANG - od 1. července 1959. O jak dlouho by se zvýšení odložilo se mělo řídit tím, kolik peněz by bylo třeba k uhrasením platů německých zaměstnanců ohrožených výpovědmi - kolik peněz by k tomu bylo třeba poté, co se přikročilo ke všem davorům opatřením jiného druhu. V souladu s usnesením závodní rady byly stanoveny tři podmínky, které by se musely splnit, než by byl návrh předložen zaměstnancům k schválení a to :

1. všechny výpovědi se odvolají,
2. záčně další výpovědi z dozorných důvodů nepřijdou během následujícího fiskálního roku,
3. odklad 4 1/2 % či jiného všeobecného zvýšení platů bude platit i pro členy ředitelství a jiné zaměstnance, na které se nevztahují smlouvy sjednané odborovými organizačemi.

Ředitelství sice přijalo podmínu 2., ale odmítlo dát souhlas k bodům 1. a 3.

Mluvčí ředitelství také prohlásil, že býf jedné sekce (departementu) už odmítl jinámen celé své skupiny dočasově placených zaměstnanců přijmout odklad zvýšení platů. Ředitelství provádilo ochotu uznat toto stanovisko - ať - jak samo uzává - nemá žádný smluvní závazek zvýšit platy příslušníkům dotýkáné skupiny.

Závodní rada musí s ocitem hlubokého zklamání prohlásit, že ředitelství RSE zaujalo odmítavý postoj k bezproklesnému, spontánnímu a obětavému projevu solidarity zaměstnanců RSE a jejich kolegy."

- 6 -

4627

Doplněk k tomuto prohlášení: Zástupce závodního výboru zdůrazňovali při jednání s ředitelstvím, že je nutno rozhodnout se rychle, než by některé postižení museli jít k soudu (termín pro podání žaloby: tři týdny po výpovědi) což by stálo další peníze, než by jiní výpověď přijali a pod. Ředitelství si nejdříve vyžádalo čas na rozmyšlení a poradu s New Yorkem.

Úsporná opatření:

Američtí zaměstnanci RSE mají smluvní nárok na cestu do USA na home-leave každý druhý rok. Home-leave je 30 denní dovolená, jejímž hlavním dílem je umožnit airzování styků s domovskou zemí. Dosud měli Američané nárok na jízdné v ceně letenky Mnichov - New York a zpět první třídou. Od 1. července: turistickou třídou.

To je zatím nejvýnosnější úsporná opatření (vedle škrtu v rozpočtových položkách týkajících se provozu RSE, které neovlivňuje podmínky zaměstnání a okrajové politiky). Guild - jako smluvní strana - dal ihned souhlas. Na schůzi mnichovských členů Guildu projevili přítomní Američané názor, že toto opatření je přijatelné mimo jiné proto, že na seznamu osob, které mají dostat výpověď není žádny Američan. Nevrhli také jako další důvod, aby se na home-leave jezdilo letadlem zvláště na to objednaným (chartered aircraft); ředitelství zatím odmitá s oddělováním, že současný odlet velkého počtu osob by ohrozil běh podniku. Další možnost, o které "američané debatovali na schůzi Guildu: Home-leave na každý druhý, nejbrž jen každý třetí rok.

Závodní rada dá pravděpodobně souhlas k tomu, aby se nadále už nemahrzovaly různité talíře, sklenice, žárovky apod. Nový příchozí by však první soupravu dostal.

Pokladna vyměňuje dolarové placeným zaměstnancům ž/l za DM 4,17 místo za DM 4,19 jako až do nedávna, což prakticky představuje snížení platu o 1/2 %.

Z oběžníků rozeslaných ředitelstvím vyplývá, že většina zaměstnanců by měla platit část dluhu za plyn a elektřinu. Závodní rada nebyla v této věci slyšena a nedala k ní souhlas.

- 7 -

4529
Připomínka: V dotazníku, který byl připojen k Bulletinu z 1. července je rubrika "Další informace a návrhy pro závodní radu" tedy místo pro návrhy dosporných opatření. Zatím nikdo této příležitosti nevyužil. A jen 13 členů vyplnilo a vrátilo dotazníky (takže bylo např. nesmírně sehnat důjce o délce zaměstnání u RSE, kterých bylo třeba k ochraně práv seniority některých zaměstnanců ohrožených výpovědí).

Propouštění ke 30. červnu 1959

z předpokládaných 20 zaměstnanců čs. desku bylo propuštěno
jenom 6 - Josef MALEČEK, Karel KALFÁŘEK, Riva KRJCAROVÁ,
Jaroslav KUŠÍK, Amanda POHDVÁ a František RUNZA. Z připojených
bulletinů je zřejmé, jaký průběh celé akce měla. Inf. k tomu
podotýká: propuštění způsobilo dosud největší psychologickou
paniku mezi zaměstnanci, která kdy ve SE byla. Bylo to způsobe-
no především tím, že prop. přišlo náhle a postihlo lidí, o kte-
rých se nikdy nepředpokládalo, že by mohli být propuštěni: KUŠÍK,
RUNZA a MALEČEK. Vedení SE jako důvod propuštění udalo finanční
dospory, což snad bylo dalším důvodem k rozhodnutí. Po prvé se
také projevilo trochu solidarity mezi čs. zaměstnanci SE, kteří
si uvědomili, že je opravdu zle. Charakteristickým pro propouště-
ní bylo, že v té době většina všeobecných osobností SE odjela do
USA, aby si umyla ruce: FISCH, HAZELHOFF, HFRSHEY a další. V čs.
eské řádil tedy Dr. LVECKO, kterému také přičítána vina za
provedení propouštění. Je zajímavé, že se tentokráté tolik ne-
nášlo na Američany, tak jako na vlastní vedení, neboť je vše-
obecně známo, že Američané podali jenom kvotu jednou tří v deskách,
kteří ji splnili nepohodlnými lidmi. Celkem bylo vůjstno s
německými zaměstnanci 48 zjištěných případů - původně jich mělo
být propuštěno na 2001. Pravděpodobně však alespoň tato kvota zůstává
dále, neboť vedení nemohlo přikročit podle německých zákonů k
masovému propuštění, aniž pro to mělo pědný důvod a též vzhledem
k velkým finančním náhradám, které bylo muselo propuštěním
zaplátit. Je tedy všeobecná obava, že se propouštět bude dále
tím způsobem, aby vedení nemuselo hradit náhradu. To může jen
tehdy proviní-li se zaměstnanec. Z toho důvodu se zvýšila všeobec-
ně pracovní morálka, chodí před devátkou do práce a z práce až

- 8 -

po půl šesté. Zatím co dříve bylo k půl šesté v budově SE prázdro.

Po psychologické stránce to byla rána pro všechny zaměstnance, kteří se nemohli dodnes vzpamatovat. V podvědomí každého z nich vystala najednou obava z budoucnosti SE, tím spíše, že se ořed-poiládalo, že toto propouštění bylo provedeno jako důstupek Sovětům v Ženevě, kde se měla právý projednávat i otázka bytí či nebytí SE. Američané právý ustoupili v tomto v tomto požadavku Sovětům a aby to mohli dokázat, tak mělo být propouštěno onech 200 lidí. Tím právý Sovětům zase na nějaký čas zavřeli hubu, ale tak jako tak právý situace ukazuje, že SE nemá dlouhého trvání. V poslední době k tomu přistupuje ta okolnost, že žákové vlád SSSR a USA si vyměň návštěvy, což jenom obavy o osud SE zvyšuje a neklid mezi zaměstnanci je zále. Předpokládá se, že Chrusčov při případě, když se Eisenhowerem může ustoupit v některých otázkách, aby dosáhl cíle zrušení SE. Náhoda je všeobecně pesimistická, neboť se vyvozuje politické závěry a je jasné, že se blíží konec studené války. To je pak zrušení SE. Mezi zavěcenými (KOSTRHAL) se však ví více, jen bylo naznaceno, že osud SE je na vlastku, nesmí se o tom mluvit a je velmi pesimisticky. Dále se předpokládá, že likvidace by byla sice pomalá, ale většina zaměstnanců by byla propouštěna a zbytek by jenom likvidoval. Optimisté však poukazují na to, že se Ch. a S. nedohodnou že natolik Američané nejsou houpi, aby dělali politické kotrmelce, poukazuje se na politický vývoj po roce 1945 a Jaltě, kdy se oba váleční partneri rozšli ve zlém. Tito optimisté pak předpokládají, že v nejhorším případě by byla SE provedena na nadevropskou organizaci, tzv. Spojenou Evropu s místem na ^{ne}německém území. Všeobecně je překvapující, že se Praha ani jediným slůvkom nezmínila o tomto propouštění, i když právý o něm věděla již druhý den. Vyvozuje se z tohoto mlčení Prahy ta okolnost, že je to záměrné, aby nebyl porušen politický cíl, sledovaný Sověty. Tato okolnost překvapuje, neboť právý Praha ještě nikdy neměla totíž propagandistického mluvčího v ruce proti SE (MALEČEK, RUMZA) jako v oné době, kdy nepoznala ho, z čehož se vyvozuje onen politický manévr. Je nutné se pozastavit jed jednotlivými případy.

Zřízení Central monitoringu je novým organizačním opatřením
FBI se potvrzuje inf. HANOTY na důležitost monitoringu. Central
monitoring je organizačně přidělen Central news roomu a obě
složky podléhají novému šéfovi HILLOYI z Berlina, na jehož
místo odejel KOCH. Do tohoto nového oddělení jsou přiděleni
všichni Američané o nichž inf. posledně psal: LEASON,
STRASBOURG (foneticky) a jiní s novými lidmi, kteří přišli
ze Schlesissheimu - JAHODA a další. To jsou uprchlíci různých
národností, kteří vykonávají překladatelskou službu. KOZOPED
však respektoval. Tím se práce monitoringu dále zvětšila,
highlighty jsou dělány několika stránkové, jak v jazycích těch
či oných národností, tak i pak překlady do angličtiny. Po do-
Anglické highlighty mívají 7 - 8 stránek vždy od jedné náro-
dnostní skupiny. To dokazuje tu skutečnost, že teprve v poslední
době si Američané uvědomují důležitost monitoringu jako tako-
vého, neboť nyní z politických předníšek, zpráv, náznaku apod.
jsou vytvářeny politické uzávěry té či oné socialistické ze-
mě, může se okamžitě reagovat, jsou vylezadivny či sovětské
zahraniční politiky a předem je usuzováno, kam míří, aby se
mohly dělat protiopatření. Práce se tedy vyhrazila v: speciální
úkol - předcházet útoku. HAMILTON a jemu podobní jsou pravdě-
podobně oněmi specialisty - každá národnostní skupiny má

430a
- 14 -

jednoho - kteří se těmito úkoly zabývají. Všeobecně se předpokládá, že monitoringy a central news room budou zachovány i v případě, že by SE skončila svou propagandní činnost. Na monitoringy se otočí propouštění nevztahovalo, sekretářka řeče monitoringu PETERSE, Mrs. BOBB odjíždí 1. září do USA, ale její místo se nebude obsazovat, vzhledem k oním novým organizačním opatřením.

Příjezd dvou komisí - během července přijely do SE dvě komise. Jedna růzu kontrolního, organizačního, která má provést některé organizační změny ve SE, kontrolovat docházku a mordálku zaměstnanců. Druhá komise je složena ze 3 agentů FBI, jejichž činnost je možno si snadno představit. Předpokládá se, že tato komise bude politicky zkoumat jednotlivé osoby a zaměstnance SE, které pad spadnou do náležitého propouštění, které se očekává ještě tento rok. Hovoří se o tom, že se nebude již propouštět z finančních důvodů, ale z důvodu politických, aby odpadly jakékoli náhrady propouštěným. Z toho důvodu inf. doporučuje nepoužívat propagandní materiál našich lidí, neboť se bedlivě skouší a přešetřuje každý případ, čímž ^{by} se celé věci spíše uškodilo, než jí prospělo. Předpokládá se, že bude propouštěno ještě 10 - 15 lidí.

Heinz ACHATZ - je onen známý STOLENÉHO, který je ve SE zaměstnán jako policista. Poslední inf. sedí do písmene. Více důstně.

Slánky nebyly dány z toho důvodu, neboť někdo tam něco provedl několik dní před tím, se slánkami s popudem, na což inf. příšel jen štěstím, byl neprávem upozorněn číšníkem. Vše důstně.

K celkové situaci je nutno podotknout, že by nebylo vhodné propagandě využívat materiál s ~~MALÝKEM~~ či dalšími, mlčení se zdá být více překvapujícím momentem, než ohlas. Z připojených 4 bulletinů je zřejmá situace a dění kolem problému propouštění, takže inf. nepředpokládá, že nutné se o celé věci rozepisovat. Lépe by se to nedalo napasat. Ostatní novinky majou, neboť se vše touto kolem číšky propouštění a vše jinde ustupuje do pozadí.

4. května

10. 87 / 13

581

III. odbor - 3. oddělení,

Dne 12. května 1959.

čís.: A/1- 00/1128 123-59.

IV. odbor

340.

Věc: Svobodné Evropa- postoupení poznatků.

MINISTERSTVO VNITRA	
Vložka	15. X. 1959
Ukázka	II/000475
Přílohy	X

Postupuji Vám další poznatky k Svobodné Evropě, které byly získány z důvěryhodného pramenu.

DRAŽLANSKÝ - Kvetko se snaží odstranit DRAŽLANSKÉHO i ze sportu a HEIDLER využívá této situace k tomu, aby tuto funkci převzal jeho bratranc VOGL.

NETÍK - Jmenovaný je právě na pravidelné certě v USA / prodloužení dokladu / a psal, že se domluvil se svou manželkou na rozvedu. NETÍKOVÁ zůstane už v USA a do Evropy se nevrátí. NETÍK se chce znova obohatit a to s Ninou SICHROVOU / SICHROVSKOU.

FREI Bohumil - bylém WINTHRIKIN/ Hessen, Seidlung 16. Český student z Prahy, který dříve vyemigroval do USA a nyní se vrátil naprostě rozešarovan. Nedává na USA kudy chodí. Byl těž v US armádě a stěžuje si jak se špatně zacházelo s vojáky. Po 3 měsících se zhroustil a byl z armády propuštěn. Nyní chce studovat národohospodářství nebo sociální nauky. Je však ve velké finanční tísni, protože nedostává žádné stipendium a tak žije jen z toho co si vydělá o prázdninách.

SCHÜTZ Hans - prohlézel při jednom rozhovoru v Königsteinu, že USA již několikrát nabídli německé vládě, aby převzala RFE. Zatím vždy při Němcí odmítli. SCHÜTZ při této rozhovoru proti, protože ví, jaké by z toho byly komplikace. Každá skupina souděk by při chtěla dosedit svého zástupce do převzaté S.E. z toho se při SCHÜTZU nejvíce bojí.

422
482

- 2 -

Z Amerického Němčí byl k 1. srpnu propuštěn Karel ROSA z Miss. SALUS.
Důvod jejich propuštění je prý z důvodů vlastního důvodu. O SALUS nejsou
blížší zprávy, pouze se představuje, že si stěvce pension. ROSA se chce
spojit s KUSIM a sní v úmyslu otevřít potravinový stánek, ale chybí
jim peníze. Doufají, že jí půjčí z některého fondu pro uprchlicky.
ROSA zatím hledá místo u společnosti Dossen - Main - Kanal, nemá také
byt, protože jeho manželka bydlí v podnájmu a má ve smlouvě, že tam
mí bydlet jen sama. Jsou náznaky, že mu to v manželství neklape.

Rádelský II. oddoru
k 10. srpna 1948

stanice 438

VIII. odbor 1. správy MV.

C.j. A/1-002514/810-59

Praha, dne 23. bříži 1959

IV. o d b o r u ,
s d e .

PŘÍSNE TAJNÉ

Věc: Zpráva prezidenta Výboru pro svobodnou Evropu za r.1958.

Pro Vaši informaci zasíláme uvedenou správu, která podává Širší pohled na činnost této americké podvratačné organizace, operující i proti naší zemi.

Upozorňujeme, že zpráva byla zaslána také náčelníkům krajských správ MV.

Přílohy: 1/38

MINISTERSTVO VNTRA	
Doba	24. IX. 1959
číslo	47-00720, N-57
Přílohy	38 m

Náčelník/VII. odboru:
Prst. ře, m

4631
PŘÍSNE TAJNÉ

Výroční zpráva prezidenta Výboru pro Svobodnou Evropu,
i.e. pro ředitole s členy výboru.

PRESIDENTOVÁ ZPRÁVA

2-5. 1958

Výbor pro Svobodnou Evropu je soukromá nevýzvědná organizace, ustavená v roce 1949. Jejím dřelem je dosáhnout závazku s odborníkem amerického lidu, zkrátit plány expanze sovětské diktatury v mezinárodním měřítku a přiznat se o tom, aby miliony lidí, parabolující touto expanzí, vstalo na pravdu o tom, co se děje ve světě - a jí se jim dostala informaci, jinak pro ně nedostupné - a důsledku cenzury se nebezpečnou opozicí.

Po brutálním potlačení maďarské revoluce na podzim 1956, Chruščov skonciloval svou moc. V první polovině května 1957 odstranil maršála Zukova, poslední překážku bránící jeho nástupce diktátorem SSSR. V Říjnu došlo k výstupu prvního ruského sputníka. Avšak odmítal maršál Tito, uznat ruskou nadvládu nad Jugoslávií, se stalo výzvou pro sovětskou protisílu a začalo postup daili Árénku o svýšení své kočoly ve východní Evropě.

Začátkem roku 1958 SSSR nabyl sebedívky, která byla tak ale ohřesaná vzbouřením satelitu v roce 1956 a mohla vykonávat tlak na sovětské režimy v Polaku a Maďarsku.

statut satelitu.

Je dobré podívat se na nedívoucí činnost Sovětů v satelitních státech v perspektivě návštěv dmyšlů SSSR. Původní program Sovětů před 10 lety byl:

- 1) Vytvořit síť vojenskou silu z Poláků, Čechů a Maďarů, která by byla k dispozici SSSR. Obětovali na to peníze. Kají tyto vojenské sily. Avšak ani oni, ani

- 2 -

- 444
- kdokoliv jiný nevěří, že tyto síly jsou vojensky ná-
vlastné, přestože jsou sovětským reálně ohrožené jako
strážci na hranicích a jinak;
- 2) Vytvořit v satelitních státech zdroj latinských surovin
a výrobků těžkého průmyslu, které by využilo ruské
hospodářství. Zde je, že v první době porušen se to
dalo. Nyní jsou satelity hospodářským břemnem pro
Rusko;
- 3) Hlavní cíle oboření sovětské doktríny, tak aby vy-
rástala v poddajné lidé, nadané pro podporu sovětské
vlády. Toto se nepodařilo, neboť v každém satelitním
státě jsou studenti středem oposice sovětské vlády;
- 4) Učinit ze satelitních států bezpečnostní kordon mezi
Západem a Ruskem, jak po stránce vojenské tak ideolo-
gické. Toto se rovněž nepodařilo, neboť Rusové cítí,
že musí udržovat pevnou záležitost opony k současnému
a SSSR, aby nedovára a nespokojenost v těchto zemích
nepronikla do Ruska.

Sedmáctá oposice proti sovětské vládě a nebezpečí vzbouření
jsou neustále hrozbou sovětským vlivům v těchto zemích a
v sovětském problémům se přidružuje rovněž otázka, jak vysvět-
lit sovětským lidem tento jev.

Hlavní ostatní svobody, které používají v satelitních zemích, stojí daleko za pojetím svobody na Západě, avšak i
tak je mnohem větší než SSSR zamýšlel a všechny síly, kte-
ré dosudně této změny, jsou posud aktivní.

Sovětský dalekohled v OUN pan Sobelev řekl 2.12.1958,
že SSSR má k dispozici čínské protipotřební, aby se vypo-
řádal s jakoukoliv agresí atomovou bombovou, která by mohla
být použita proti atomové bombe a jako odpověď rozhlasu ru-
štířů rozhlasové stanice. Je zajímavé, že řízené ateliery
a radia osnaščil se dvě armády proti sovětské mocí.

Je pravda, že Sověti mají kolem 2.500 rozhlasových
stanic, které se se žvýají rušením rádiaevropských vysi-

437

- 3 -

lačný, a že v některých městech v satelitních státech je toto rušení velmi významné, avšak je rovněž pravda, že velká většina všech uprostředků, přicházejících z nich zemí, je začala obecněm s programy z jednotlivých stanic. Je rovněž pravda, že během roku 1958 Sověti účastili svého sloužebnice na Radio Svobodné Evropy v novinách, projevem nebo protestovali u amerických nástupitelských dředů asi 900 x. Toto by stěsí bylo ctné, kdyby tyto programy byly všeobecně nealytizovány. Svoboda vzdělávání vln je v ofensívě, Sověti jsou v defensívě.

Podle uveřejněných cifr komunistů, celkový počet registrovaných rušení-přijímačů (bezdrátových a rozhlas po drážce) v pěti zemích členské oblasti, kam se začíná Radia Svobodné Evropy, vzrostl z 10.2 mil. koncem roku 1956 na 11.7 mil. v lednu 1958. Radia po drážce představuje "pí-ped in" (členový výraz - rozumí se rozhlasu, zaměřené programy) programy, vysílané komunistickými stanicemi. Zaměření lidí proti režimu ovlivňáno rozhlasem po drážce nepřestalo, takže existuje pouze 26% rozhlasových přijímačů této kategorie. Počet přijímačů, které mohou přijímat programy ze Západu, v 5 zemích členské oblasti Svobodné Evropy občas v lednu 1958 čísluje 8,593.464, které se dělí následovně:

Ceskoslovensko: 3,012,798; Polsko: 2,590.000; Maďarsko: 1,402.675; Rumunsko: 880.000; Bulharsko: 543.000.

Nový vývoj.

V roce 1958 svýšil Výbor pro Svobodné Evropy rozměr vysílání světových odělostí, aby upsal vysílání Radia Svobodné Evropy do Polska, Maďarska, ČSR, Bulharska a Rumunska a tak pomohl překonat nový příliv soufaliství, které mohlo vyvdat jako reakce na nový tlak. Intensivním zahrnuváním zpráv, týkajících se vývoje jak libeňské krize, ostřelevání Chomského, smrt Papeže Pavla XII., (což bylo zřídka kdy zahrnuto do komunistického vysílání) a hanbatnou zocházení s Borisem PASTERNAKEM,

438

- 4 -

Radio Svobodná Evropa se soustřílo o to, aby poskytla svým posluchačům informace, které by objasnily překrucované správy tisku v sovětských režimech. První příklad projevu prezidenta EISENHOWERA v OSN v aranžu o situaci na Středním Východě probíhal i přes ofenzivní řečenou komunistů. Presidentovo Vánoční poselství s přání "míru na svět", které bylo vysíláno zvláštním způsobem s druhou, vynesenou raketou ATLAS do vesmíru, bylo všechny rádiové stanice svobodné Evropy.

Za tuto dojím "přinést svět" porobeným národům je vědo i, že takovéto vysílání udržuje jeich naději na svobodu a zlevuje je do určité míry pocitu duševní apatie, který se vyvíjí, když svobodný tisk je potlačen.

V roce 1958 mohl rovněž vysílat svou aktivitu, znefunkciovat každovídče v jiných oblastech, zvláště na Středním Východě, v Jihovýchodní Asii a Latinské Americe. Ofenzivní propagandou lisící komunistických agentů se zaměřovalo v mnoha částečkách světa.

Rozšíření pole činnosti.

Výbor pro Svobodnou Evropu rozšířil svá pole působení, aby mohl řešit této propagandy. Zatím co jeho předním cílem zůstala východní Evropa, rozšířil Výbor pro Svobodnou Evropu v r. 1958 svou činnost tak, aby dosáhl i tak sv. "uncommitted" západu (Naše poslánka: západ, které se nezroshedly pro žádatelskou stranu). I tam, kde existuje svoboda tisku, může komunismus představovat nebezpečí. Z toho důvodu Výbor pro Svobodnou Evropu v r. 1958 začal dávat více ze svých zdrojů k dispozici národům mimo komunistickou oblast. Na příklad bylo zavedeno francouzské a italské vydání měsíčníku Výboru "EAST EUROPE" (Východní Evropa), aby byl uveden vzdálenější lidem se západní Evropy o informace o porobených zemích. Na příklad o takové významné články jako rozbory a svobody založení tisku v Polsku až doby co Comunica přišel k moci.

4630
- 5 -

Protože komunisté využívají národnostního cítění na Střední Východě, Africe a Jihozápadu Asie, jichž vnitřním je neustálé říkání, že Západ je nesnesitelný pro svůj koloniální systém. Výbor pro Svobodnou Evropu cíti nyní usvědčuje vedoucí koloniální mocnost – SSSR, z brutálního kolonialismu je východní Evropa. Cízejsamyň výtisky, tvrdě usvědčující pamflety, vydané oddělením Tisk Svobodné Evropy jako "Mládež v revoluci", studie o násilnu převychovat mládež v marxistických zásadách, byly v r. 1948 v Hirošimě distribuovány v těchto "uncommitted" oblastech.

Jiným prostředkem jak ukázat na velikost sovětské expansi je umožnit některým z půl milionu exulantů z východní Evropy vydělat svoje vlastní trpké skúšenosti, které je vedeny k tomu, že byli přinuceni uprchnout na Západ. Podél různych exulantských organizací jako jsou Assembly of Captive European Nations – Shromáždění evropských porobených národů, Hungarian Committee – Maďarský výbor, Oddílný Výbor pro Svobodnou Evropu pro styk s exulanty – Committee 's Free Europe Exile Relations Division, pomáhá prominentním exulantům svědčit boj proti komunismu.

Nehněkdy skupiny exulantů, přes které Výbor pro Svobodnou Evropu pracuje, jsou v častém styku se zástupci "uncommitted" (neutrálních) národů. Na příklad se shromáždění Mezinárodní konfederace svobodných odberů, které zastupuje 68 milionů svobodných členů ve světě, východoevropské odberářství vůdcové v exilu sejí se se zájazníky na jednací polštad diskuse s bezohledněm zacházením a dělůfkou za zelenou oponou, svášek rovněž usiluje o to, aby se pořídaly rozsahové a diskuse u stolu s kolegy z "uncommitted" národů.

Jiné mezinárodní skupiny, v kterých se objevují východoevropské exulanté jsou: Mezinárodní socialistická Unie (The International Socialist Union), Mezinárodní organiza-

- 6 -

ce liberálů, (The Liberal International), Nové mezinárodní hnutí, (Nouvelles Equipes Internationales), Mezinárodní federace novinářů (Internationales Federation of Journalists) a Mezinárodní komise právnicků (International Commission of Jurists). Tyto silné protikomunistické organizace tvoří vlast, přes který exulanté mohou přenášet svoje zkušenosti a skutečnosti dle všech částí nekomunistického světa. Projekty s články exulantů, kteří přichází tisk těchto organizací, představují hnutí za svobodu, kterému by se mohlo, nebyť organizace jako je Výbor pro Svobodnou Evropu, kterému povzbuzuje a podporuje takovou vlast exulantů.

Nový zaměření.

Dějem roku mezinárodní události velkého významu způsobily, že Výbor pro Svobodnou Evropu musí důkladně počítat s přesunem politické moci a událostem v technologickém polotoku (postupu). Připomínáme si několik málo těchto skutečností:

v Francii odvrát generál de GAULLE a k moci přinesl novou prestiž tomuto velkému spojenci; na Formose nejdříve Rudé Číny uskutečnila invaze na Quemay potéžil nejen přítele na Dálném Východě, ale rovněž východo-evropské exulanty; v srbském světě se následo rozvíjet koncem roku protikomunistické ovzduší; v Rusku pod Bulharskem namaloval předešlou výf, svátek rodičovství absolútneho od tebe, který vlivel v době Stalina; konečně ve světě všechny významné centra posorky Nautilus pod Severním pólem dala novou výšku obrany svobodného světa a poslala upravit strategické postavení Západu.

Jak v Evropě, tak v Americe bylo zasílano sledování mezinárodních událostí, na hlavních mezinárodních shromážděních, zasedáních a konferencích (zasedání OSN, konference NATO nejvyšší dlevoří, Bruselský veletrh atd.) byly osobně přítomni zástupci Výboru pro Svobodnou Evropu; navíc spousty různých činů udělali se súčastní reportérů, dopisovatelů a vydavatelů.

- 7 -

Jak v udělostem činnosti Výbor pro Svobodnou Evropu analyzoval s tím význam a osah pro poslání Výboru a podle toho jednal.

Udělosti v OSN v r. 1958 byly hojně seznámy do mnoha různých přenosů a interview-ů na místě. Presidentovu projevu o náležitosti zahájení 13. zasedání Valného shromáždění OSN byla všeovšem zvláště pozornost, stejně tak jako ostatním oficiálním prohlášením, projevům, poselstvím a tiskovým konferencem prezidenta během roku.

Nový rozměr činnosti Výboru pro Svobodnou Evropu v r. 1958 mohl být dílem zahranaření tříci zvláštění jevy vývoje: přednáškami Ústavu pro Evropu (College of Europe), otevřením nového správodajského střediska v Bruselu a užší spolupráci mezi Výborem a rafinovanou Evropou.

Ústav pro Evropu v Brugge, Belgii je výsledkem hnutí za evropskou jednotu. Zde se každým rokem dospívá zvláštění Školní celé fadě studentů pro práci v takových organizacích jako Evropská společnost pro uhlí a cest. Na jaře 1958 začalo Radíce svobodná Evropa vyvíjet snahu o spolupráci s Ústavem pro Evropu, aby přenášle některé z podnášťných nových myšlenek Ústavu na studenty a vzdělané lidí v zemích cílové oblasti. Přednášky ze Ústavu byly připravovány takovými specialisty jako Salvador de Madariaga-ss a Henri Drueggens-ss, byly to přednášky, které zahrávaly společné kulturní vztahy mezi Výborem a Západní Evropou, kterou se komunismus pokouší rozbit. Přednášky byly překládány do jazyků, potřebných pro poslání ve vysílání rozhlasovém stanice Svobodná Evropa.

Jspěch těchto programů mohlo být prasování částečně podle sily komunistických útoků na přednášky, které byly označovány za pokus o nastolení moći "intelektuálů a barevné" ve východní Evropě. Tento pokus počítal s vědec, odmlí strach ke směru z myšlenek, které by mohly zapříčinit pád jeich despotických režimů. S naší "univer-

462

- 8 -

sítou, které se říká vzdudem* proto pokračujeme.

V Bruselu bylo otevřeno spravodajské středisko, aby mohly být přenášeny správy ze Světové výstavy asiím posluchačům a aby byly následně zdroje informací v tomto důležitém oblastním městě, tak blízkém mnoha novým a životě důležitým mezinárodním organizacím pro evropskou spolupráci. Výbor pro Svobodnou Evropu Fidži ještě devět jiných spravodajských středisek v důležitých evropských městech. Jak v Evropě, tak v USA, byly široce rozšířeny snahy o zavedení a rozvoje kontaktu s prominentními vůdci. Rozšířením styků s odboračky a intelektuálními skupinami přes Výbor ve všech komunistických oblastech a Radio Svobodná Evropa mohlo ve větší míře napojojovat touhu posluchačstva po nejlepším, čeho bylo dosaženo ve vývoji myšlení v Evropě.

Organizace

Podeboř jako udělati v roce 1958 našimaly nové a širší poslání Výboru pro Svobodnou Evropu, velaly rovněž po organizačních změnách, abychom se o těmito našimi úkoly vypořádali.

Výsledkem toho bylo, že za úřadem prezidenta nyní stojí přímořský ředitel, přizpůsobený potřebám, aby vykonával kontrolu ve všech směrech od rozšíření činnosti Výboru. Následující činnost byla centralizována: výskum, kulturní vybavení, politické rozhodování a veřejné vztahy. Úřadové akce jsou sloučeny z různých oddělení a prezidentova ředitelství koordinuje světové projekty. Byl vytvořen nový orgán Operational Review (rezbar činnosti), aby studoval činnost Výboru a hledal jeho plánu na útok proti komunismu.

K posuzovanému zlepšení došlo ve vztaních mezi datfedem v New Yorku a operačními středisky v Mnichově a Lisabonu. Toto vedlo postupně k větší činnosti v provádění politických směrnic.

443

- - -

Výskum a využití

1. srpna byly informační department Radia Svobodné Evropy a kabinet Výboru pro Svobodnou Evropu převedeny přímo pod presidents. V té době bylo rovněž sedm služebných starších informačních analytických převedeno do Departmentu pro program a byla vytvořena nové informační sekce.

Následkem svého přesunu byl Informační department přejmenován na Research and Library (Výskum a knihovna) a později na oddělení Research and Evaluation (Výskum a Využití).

Během srpna bylo oddělení pověřeno presidentem Výboru pro Svobodnou Evropu, aby připravilo 12 světových správ, které byly dokončeny v září.

Oddělení pro Výskum a využití rovněž připravilo světové studijní návrhy pro použití Výboru.

V září byl pořízen seznam amerických studijních center, zahrývajících se východoevropskými záležitostmi. V současné době se pracuje na rozdilnějším seznamu takových center, jak v Americe, tak v Evropě se zahrnutím SSSR jako cílové oblasti.

Pro Křižácké tažení na svobodu byl připraven seznam profesionálů v exilu, pracujících s východní Evropy pro možný jejich zapojení do programu rozhlasové sítě.

Věřejné vztahy

V současné době Výbor zvýšil své úsilí o dosažení širšího porozumění věřejnosti pro své cíle a svou činnost. Vynikající mužové, pracující na tomto poli, byli pozváni do Moskvy, aby studovali činnost Výboru s první ruky. V důsledku toho brigadní generál David B. Jarneff, předseda Rady americké rozhlasové společnosti (Chairman of the Board of Radio Corporation of America), dr. Frank STANTON, předseda Rady kolumbijského rozhlasového systému (CHAIRMAN of the Board of Columbia Broadcasting System)

- 10 -

a Gwilym A. Price, předseda Rady Westinghouse Electric Corporation, povětšili Knichov a učinili i veřejná prohlášení, v nichž oceňují vynikající práci Výboru při založení pravdy rozhlasem lidem za řeckou spenu.

Generál Cernoff řekl výslechně: "Učinila na ně opět volků dojem skutečnost, že tato činnost může přinášti silnou naději na svobodu zetřeným národním ze řeckou spenu a že tato činnost ve své podstatě slouží důležitému životnímu, mezinárodnímu cíli".

Dr. STANTON řekl: "Je to těžký úkol, který Radia Svobodné Evropy na sebe vztahuje. Učinili na mě velmi dobrý dojem zaměstnanci, organizace, vykazenci a mezinárodní, kteří jsou se na každém kroku setkávali. Podle mého názoru, svobodný svět může být hráčem této výsledků." A Gwilym Price napsal pro THINK, časopis International Business Machines, článek nazvaný "Výsava pravdy", ve kterém popisuje detailně jak účinně je využíván Radia Svobodné Evropy.

Obzvláště potěšující je upříma, že takové odřední organizace jako American Legion the National Congress of Parents and Teachers (národní kongres rodičů a učitelská) a the National Association of Broadcasters (národní sdružení vysílačů), potvrdují ve své podpoře Výboru a Křesťanského tažení za svobodu.

Clenom ředitel Výboru pro Svobodnou Evropu - Američanů a exulantů - včetně známý řádu vystupoval na veřejnosti a projekcích ve skupinách a organizacích všech druhů jak v Americe tak v Evropě. Toto mali bylo využito nejtvrdšího spojení s organizacemi Křesťanského tažení za svobodu. Deklarem tito členové bylo, že zástupce Radia Svobodné Evropy byl blavim řečníkem na výroční schůzi Catholic Press Association (Katolické tiskové asociace), povětšinou velkou skupinou vlivných vydavatelů.

- 11 -

Křídové telefon na svobodu.

Křídové telefon na svobodu ponávkuje Výboru pro Svobodnou Evropu podporu tím, že následující řečený na základě dobrovolnosti od americké veřejnosti. V pátém dnapředem roce kolem šedesáti dobrovolných střežitelů povězavatili Mnichov, aby se sami přesvědčili jakým spůsobem je Římská Svobodná Evropa. Vraťující informační schůzka byla s velkým úsilím uspořádána pro tyto lidí. Navštívili rovněž krátkovlnné vysílače Radia Svobodná Evropa blízko Lisabonu v Portugalsku. Jedna návštěvou let učinila tento křídový ke své události: "Síla dejte, když jsem ve skutečnosti viděla celou Svobodnou Evropu v činnosti, vskutku jsem... brzdila mou loylistu a cílil podporovat především lidem, tak mne povzbudila jako individuální osoby." Během roku 1959 tito muži a ženy budou hovorit a psát v jednotném duchu v mnoha částech USA.

+ + + + +

Tento rok se vyznačoval plněním úkolů University Svobodné Evropy v exilu, která má pomocí studentům v axi- lu dokončit svoje vzdělávání. Nebudou přijímáni žádní noví studenti, až novější studenti dokončí svou práci.

+ + + + +

V roce 1958 byly zahájeny následující změny v Radě ředitelů a ve ředitelství:
Josepf C.Grew, jeden z původních zakladatelů Výboru pro Svobodnou Evropu, odešel do výslužby z místa předsedy Ra- dy a byl jmenován čestným předsedou.

John C. Hughes, jeho blízký spolupracovník ve funkci ře- ditele a člena Výkonného Výboru po mnoha letech založení Výboru pro Svobodnou Evropu, byl jmenován předsedou.
Thomas E. Brown, Jr. (mladší) byl jmenován viceprezidentem Výboru a ředitelem Radia Svobodná Evropa.

448
- 12 -

Erik Hamellhoff, byl jmenován evropským ředitelem Radia Svobodné Evropy z John C. Traphagen, odašel do výslužby s místem peklaříka.

Byli zvoleni následující ředitelé:
Archibald S. Alexander, Winthrop Murray Crane Jr., Ernest A. Gross, Theodore C. Streibert a Carl Neissen.

Podepsán:

Willis D. Crittentenberger

RADIO SVOBODNÁ EVROPA.

Všechny oblasti Radia Svobodná Evropa byly v průběhu roku 1958 pečlivě prozkoumány ve světle změn, podmínek na světě a celkové politiky Výboru pro Svobodnou Evropu. Byla učiněna mnohá příspěvky a celková činnost byla upřesněna, aby vysílání mohlo být přizpůsobeno a největší možné důlnosti. Došlo ke značné reorganizaci a koncentraci. Některé funkce byly zrušeny, nebo osamoceny, jiné byly rozšířeny a nové byly zřízeny. Výsledkem bylo, že organizačně se lépe rozdělila aby šla za svůj nejvyšší cílem: podporování poselství evoluce ve východní Evropě na větší vnitřní svobodu, stejně tak jako za nější nedvídalest na Sovětském svazu.

O světovém vývoji; jak ve svobodné světě tak v komunistické oblasti, bylo pojednáváno s minimem polemik, ale s určitými neménými zásadami: Prvem povolených círku evoluci a demokratickými prostředky jejich vlastní formu vlivy; bezesporu merdácké provozování svobodného světa před totalitními hodnotami; praktické provozování říkavé v svobodné společnosti, která kontrastuje s existencí stavu tam, kde lidská práva a svoboda jednotlivců jsou potlačovány. Tyto a jiné základní politické zásady byly znova potvrzeny dřídenem ředitelů a čírašem na funkci Radia Svobodná Evropa, které spočívá v informování posluhovatelské, aby se jim dostalo faktů, které potřebují k tomu, aby se s nimi rozhodli co dělat a co ne.

Pro provádění cílů Radia Svobodná Evropa, byly současně sestavovány plány programů všech pěti císojazyčných oddělení v různých stupních. Toto příspěvky umožnilo Svobodné Evropě poskytnout širší a pozitivnější obraz západoevropské síly, myšlenek a praxe, rozšířit charakter stanice tak, aby se staly hlasem svobodného světa jako celku. Kurzy "Ústavu pro Evropu" (začátkem 1. června) podporily dálku Radia Svobodná Evropy o ohlášení hlavních

- 14 -

událostí a příspěvky k využití hlbokého zájmu posluchařů o evropské, politické, kulturní a hospodářské myšlení, světště pokud se týče otázek evropské jednoty.

Představ svého poslání udržet opozici proti komunistickým režimům a využít nátlak na poslance zájmu ve východní Evropě, Radio Svobodné Evropy pokračovalo v opatření dílných objektivních a rychlých informací o mezinárodních a vojenských událostech. Tato dozouf slibba byla doprovázena komentářem a výkladem, zdůrazňujícím jednotu Západu a jeho postej k sádločním sňadnám spravedlnosti a morálky.

Největší událost na začátku roku (která byla v pořadí určitou dobu) se týkala mezinárodní konference na Sejmě dřevní. Radio Svobodné Evropy zdůrazňovalo americké stanovisko, že skutky více nežli aleva musí předcházet jakémukoliv společnému řešení světových problémů a napětí; a že tyto skutky mohou být nejlépe demonstrovány na poli odzbrojení. Posluchači byli ujištěni, že USA napadnou do jakékoliv sovětské lávky, ani neučiní nis na jejich díler. Rapsodické plánů byla věnována velká pozornost. Mnoho relací bylo věnováno jednání a nastavení skončení s nukleárními zbraněmi. Bylo kritizováno, že Sověti nasuší vají situace pro propagandu, což kontrastuje s úsilím Západu o dosažení konstruktivního řešení.

O politické krizi ve Francii, která vyvrcholila v de Gaulle-ov příchodu k mocí demokratickými procesy, byly pedávány správy intenzivně. Optimistické světové reakce na vyřešení krize ve Francii se odrazila též u komentátora Radia Svobodné Evropy a světště círás byl kladen na porážku francouzských komunistů.

Ve správách a komentářích Radia Svobodné Evropy byly popisovány demokratické volbní kampaně: Na příklad v Americe a Berlíně. Ryla ade dostatečná příležitost ukázat na ostrý kontrast těchto svobodných volb k volbám perzijným komunistickým leutkovými režimy, na příklad v Maďarsku.

- 15 -

Na krizi, kterou predčíval Západ po vypuštění sovětských sputníků bylo reagováno klidným přinášením faktů, neopomíjejících americké úsilí pokud se tyče Ruských střel až západu v jiných vojenských a vědeckých oblastech. Důkladné správy byly přineseny o americkém satelitu a vypuštění rakety na Měsíc. Radia Svobodné Evropy soustavně řešila sovětskému výklučení z hřebánu jasnémi fakty a výkladem vědeckovojezenských událostí. Kynuli reportáže na místě, týkající se vypuštění amerických satelitů a raket učinily program Radia Svobodné Evropy zjednodušší a stejně tak všeobecnější.

Závažným událostem ve Vatikánu - přesného dne
papeže Pia XII. a volbě papeže Jana XXIII. byla všeobecná
všechna posluchařství, kterou od nás sčítávali posluchaři ve
východní Evropě, kde katoličtí věřící a věřící jiných ná-
boženských vyznání jsou v rozporu s tezemi materialistické-
ho dogma komunistů. Radia Svobodné Evropy byla první stanice,
která vysílala správu o úmrtí papeže Pia v janysean
svých posluchařů. Následovala řada správ, vzpomínkových
programů a jiných relací, pojednávajících o životě, pro-
jevech a dospělosti samotného papeže. Důsledek byla popi-
sání jeho odhnané boji proti ateismu, jeho víře v nut-
nosti nastolení pořádku svobody a spravedlnosti na světě.

Stojaná posluchařství byla všeobecná volbám nového papeže
se světěm díramem da jeho první řeč a jeho výroku
smírkou o oblastech, na kterých má název Radia Svobodné
Evropy. Radia Svobodné Evropy podala správu o jeho volbě
dřív, nežli kterákoliv komunistická stanice. Do Říma
bylo vysláno skupina předních členů, výzvatele, depi-
sovatelů a reportérů Radia Svobodné Evropy, která pomá-
hala spravodajskému středisku v získávání různých druhů
reportáží.

Zvláštně mezinárodní události byly pečlivě zahrnuteny
do programu, aby se demokrata skutečná fakta, přinesla
posluchařům rádiem perspektivu, a odhalila komunistické

4450
- 16 -

překrucování zpráv, zatajevání správ a prosté lží. Do tehdejšího období patřily události Guernay, výjezd na Střední Východ a berlínská krise, stejně tak jako ostatní významné světové události roku 1958. Radio Svobodné Evropy ukazovala na podvrženou, diversifikovanou povahu komunistické strategie a taktiky v protikladu k cílům Západu dosáhnout praktické vyřešení situace, aniž by se vzdal základních zásad spravedlnosti.

Funkce Radia Svobodné Evropy, spočívající v přenášení a výkladu zpráv posluchačům se sami na Molesmu opacem, nebyla omezena i přes varhatský ráj zprávy se životem svobodného světa (obnovitelně s Evropou). Doplňkem k zprávám svým posluchačům v oblasti jejich vlastních zájmů, Radio Svobodné Evropy i nadále přináší zprávy ze světa a také důkladné zprávy z SSSR.

Románu "Dr. Zhivago", přijatého a později odmítutého Nobelovy ceny jeho autorem Borisem Pasternakem a Jirokému světovému reshoření, obklepujícímu celou tuto záležitost, všemu tomu Radio Svobodné Evropy věnovala mnoho pozornosti. Bylo to nejdůležitější význam, že velké literární mistrovské dílo, jakým je dílo Pasternakova, muselo být odstraněno ze SSSR, jak poukázala Radio Svobodné Evropa, a ironicky je, že jediná kniha napísaná většinou občanem za mnoho let, která je čtená a dostává se jí pocty na celém světě, nemůže být čtena v Rusku.

O nové hluboké restriksii mezi SSSR a Jugoslávií byly přinášeny detailní zprávy. Komentář Radia Svobodné Evropy po kázal na to, že v boji mezi o skutečnou ideologickou podstatu, avšak mělo to svá kořeny v přímí Kremlu vládnout celému komunistickému světu (nemluvě o nekomunistických oblastech).

Detailně byla rovněž popisována otázka " odstranění " Bulharskina (a mnoha jiných) Chruščovem a jeho nástupcem do funkce ministrského předsedy a tajemníka strany; tyto skutečnosti objasnily, že v poslední době představují my-

- 17 -

lenka "kolektivního vedení", byla obětována osmiletardné osobní diktatuře.

S vnitřními událostmi o ně jich cílové oblasti bylo neklidně a přihlédnutím k tomu, že správy v sejvyšší míře zajímaly ohy semě - Radio Svobodná Evropa je síťí pěti nemocnatých stanice, spjatých společnými zájmy a jedním datfederativním vedením.

V Polsku se r. 1958 vyznačoval ostrým politickým krkem spět, když Gomulkou zašel tak daleko, že schwálil etišensou popravu Nagy-ho a Maletera. Významné sveřejnění polského výjevu k horšimu bylo vidět ve varuatajícím na-pěti mezi církví a státem, poté v Gomulkově listopadové cestě do Moskvy a jeho prosvětakní a protinápadní projevy a prohlížením. Radio Svobodná Evropa neustále poukazovala na spětný vývoj režimu a povzbuzovala evoluční vývoj na větší svobodu a nezávislost.

Praxe "vnitřního spravedajství" všech císařských skupin SE, byla dramaticky ilustrována v serií pořadů, vysílaných pro Rumunsko, které předzdeley text tvrdého ne-váho trestatého zákona, kategorie režimu před velkostí. Znalest tchoto zákona (kde byl uveden rossudek smrti na základě spětné platnosti na podporu výrovnání "neutralismu") byla neuvější důležitá pro rumunský lid, a tím, že posnal tate fakta, Radio Svobodná Evropa svinile avou funkcí, když prolomila komunistický sdělovací monopol, snášel se zhludit fakta silněm nebo hlučem.

V roce 1958 došlo k mnoha změnám a sloupením v přenosu správ zvláštěch údolostí a ostatních programů. V New Yorku instalovaný TWA přístroj, se stal pomocníkem při operacích v Newyorku (spravedajství), umožňující na příklad přijímat desetinásobné texty všech Eisenhower-ových a Dullesse-vých tiskových konferencí. Zpravedajství (Newyork) přenášela více než 7.000 správ do Mnichova, aby tam

podpořila program a stejně tak opatřovala správy a doplňující informace pro oddělení v New Yorku.

V Evropě bylo založeno spravodajské středisko (News Bureau) v Bruselu; všeobecně a aténaské ateliéry se přestěhovaly do všeobecnějších kanceláří a v Londýně byly přivedeny k převzetí nové kanceláře a studia.

Opěrné skupiny (stringers) byly založeny ve Skandinávii a na Středním Východě. Byly získány služby předsíťového dopisovatele v Bonnu. Z Paříže a Stockholmu byly získány telekomunikační spojení do ústředního spravodajského ateliéru. Byly získány služby západoněmecké tiskové agentury DPA na základě plánovaného časového vytíštění. Nejsou monitorové služby byly rozšířeny a upováženo spojení mezi Schleissheimem a ústředním spravodajským ateliérem (Newsroom).

Sekce pro Výzkum a Využití byla poslána předchodem nového řefa a jeho zástupce.

Hlavní strukturální změna přeměnila bývalý department pro Program v Mnichově na Department (Program Department) pro operační vysílač dílnost (Broadcast Operations Department), který se stal pomocníkem každého oddělení v sestavování lepších programů (především zlepšenou technikou). Třetí odpovědnost za obsahovou stránku programu v Mnichově byla přenesena na dřed Feditele v Evropě, rovněž v New Yorku se ředitel ujal odpovědnosti za obsahovou stránku programu přes dřed programového ředitele. V srpnu bylo sedm alužebných starších analytiků přeneseno z informačního departmentu do skupiny programového ředitele, z které se stalo oddělení pro Výzkum a Využití Radia Svobodná Evropa (Research and Evaluation). Plány programů všechn oddělení byly přepracovány, byly učiněny různé změny a přizpůsobení a bylo nahájeno vysílání mnoha nových programů. Nejzásadnější změně došlo v rumunské skupině (DMSK) v Mnichově, která dostala nového řefa a

- 19 -

pevný plán programu. Rumunský program využíval mohoucí týdeník jednou počas přímého z Londýna, Paříže a Ríma.

V souvislosti se výročním číslem na kultuře pořádaly byly i několik poradce evropského ředitele pro intelekt. spolupráci. Nimo programy "Ustavu pro Evropu" v Bruselu byly navázány nové styky s vedoucimi evropskými intelektuály, což umožňuje přenést posluchačům Radia Svobodné Evropy nejlepší současný pohled na sociální, politické a přírodní vědy, historii, umění a literaturu.

Sekce pro Rozbor Programu (Program Analysis Section) byla založena v r. 1958 a do konca roku v ní již byly specializovány schopnosti všechny země cílové oblasti.

Funkce těchto analýzorů programu je rozšiřovat zásoby politických skript členům a meritrováním těch, které jsou předvídány do získáního před vysíláním. Do listopadu se v sekci přešlo a meritrovalo více než 2.000 skript členských. Se člasy od členů se konaly periodické konference, které sloužily k vyjádření myšlenek a komentářů.

Každým člencem této skupiny předkládá písemné zprávy dředu ředitele.

Na ředitelské úrovni byla rozvinuta těsnější spolu práce všech sekci a oddílů. Došlo rovněž ke všeobecnému upravení majetku a byly provedeny finanční kontroly. Velký pokrok byl dosažen ve všecké klasifikaci pracovních funkcí a platových stupnic začlenění. V Mnichově bylo zahájena inventura všeho technického a knacelářského majetku, stejně tak jako vybavení podniku. Zároveň s inventury byly ustaveny řízení, aby dodávaly písemný obraz o výbavě.

Byl to rok možností a největší štěstí v technické oblasti, v níž hlavním technickým projektem bylo znovu navržení a modernizace křížkového systému v Sibíři (USSR) a v Glorii (Portugalsko). Bylo to rovněž období přizpůsobování se ustáleným operačním podmínkám, období

4/451
- 20 -

příprav pro nastávající možnosti a neustálého rozvoje schopnosti technického personálu. V roce 1958 bylo provedeno celkem deset hlavních změn ve frekvenčním plánu, v kterém jsou zahrnutы i významné podmínky vyvstalé se svýšenou činností slunečních skvrn. Po celou dobu byla dodržována nejtěsnější koordinace s představy na kladenými vysílači, aby bylo možné koordinovat frekvence. Kolem 350.000 individuálních technicky zabezpečených správ bylo spracováno obvodovými monitory Radia Svobodné Evropy. Kombinace těchto správ spojuje sledování s audiemi z různých jiných zdrojů podaly následující obraz technického příjmu pořadů Radia Svobodné Evropy v rádiových oblastech.

Všeobecně řečeno přes 90% programů Radia Svobodné Evropy může být s uspokojením posloucháno na jedné nebo více z krátkovlných frekvencí ve venkovských a okrajových oblastech Bulharska, Československa, Maďarska a Rumunska. Výjimí ve velkých městských oblastech, kde je v provozu mítai rušení zařízení, je občasné. V Polsku technicky čistek vysílání Radia Svobodné Evropy byl lepší než v ostatních rádiových zemích, protože tam nedochází k rušení. Avšak v následném rušení pořadů Radia Svobodné Evropy určelých pro Polsko, mohou docházet z jiných částí komunistického světa - z převážné části, podle čínsků, které jsou k dispozici, z SSSR a Československa.

Celková důležitost Radia Svobodné Evropy - počlech, popularita programů, jejich vliv - byla v roce 1958 zdůležitě zkoumána také pro Ruskou posluchačstvu. Byly ukončeny dvě obdihlá studie, namolené na interviewech s cca kolika styc polských, českých a slovenských uprchlíků. Jako rozsáhlá studie "Maďarské posluchači nápadně vysílání", vydaná v minulém roce, tak nové studie poddávají nejvíce a nejpřesnější přehled o posluchačstvu, základ-

- 21 -

44/453

jí se na podkladech, které bylo možné sifkat od ohyvatelstva tří hlavních oblastí našeho zájmu.

Studie odhalily, že 97% uprchlíků všech tří zastoupených zemí, s kterými byly provedeny interviewy, poslouchala v tu nebo onu dobu západní vysílání a že 97% v ČSR, 96% v Maďarsku a 89 v Polsku naslouchala vysílači Svobodné Evropy. Cifry, týkající se "vysvídelného poslechu" Radia Svobodné Evropy (přinejmenším dvakrát týdně) byly: Maďarsko - 90%, Polsko - 75%, Československo - 69%. Cifry, představující pravidelný denní poslech Radia Svobodné Evropy obnášely 39% v Polaku, 36% v Maďarsku a 31% v Československu.

Radio Svobodné Evropy bylo pokládáno za "nejvlivnější" západní stanici českými, slovenskými a polskými posluchači, poté se týče cífer ohledně Maďarska, které se nachází v současné době na menším počtu vytěžených lidí, v době, kdyto tyto naznačují stejnou skutečnost. Důvodem, který je nejčastěji uduvan pro vliv Radia Svobodné Evropy, při srovnávání s jinou stanicí, byla všeobecná přitažlivost programů Radia Svobodné Evropy, jejíž níza následek široké rozšíření posluchačstva. Posluchači z Československa, jehož názory představovaly smíšení mezi posluchačům ve všech silevých zemích, řekl, že uznává Radio Svobodné Evropy jako první ze západních vysílačů, protože jeho politické a kulturní zprávy jsou informativní a dobré připravené a desí posluchače Radia Svobodné Evropy se řadí všechny skupinám obyvatelstva v Československu.

Dopisy, interviewy a uprchliky, správy od cestujících a jiného zdroje nazvádějí tomu, že existuje významný počet posluchačů Radia Svobodné Evropy v Bulharsku a Rumunsku, kam programy jsou vysílány pouze 3 1/2 hod. denně, na rozdíl od přibližně 18 hodinového programu pro Československo, Maďarsko a Polsko.

- 22 -

Tak jako v předešlých letech hlavní část režimních úteků proti západnímu vysíláni byla samí řeza proti Radio Svobodné Evropě. Rondýlou komunistických úteků (v osé oblasti) proti "Třem velkým" západním rozhlasovým stanicím bylo následující: RSE X/ 70%, VOA-16%, BBC-14%. Obvyklý počet úteků měl svůj původ v Moskvě a v jiných městech SSSR.

S výjimkou Polska, kde, jak se zdá, nebrání lidem v počtu západního rozhlasového vysíláni, režim zastřešovaly posluchače nadále všechny metodami. Příklad takovéto činnosti režimu je vylišen v dopise s Maďarskem: "Na schůzích se všecky snížovaly o RSE. Poslouchání Svobodné Evropy nebylo nikdy povážováno za takový zločin jako mysl. Zdůrazňovali, že ten kdo poslouchá tuto vysílbu je tajným kontrarevolucionářem. Jsem potřeba pro testovat schůze s cílem potlačit RFE....."

V roce 1958 byl horlivě plán díky informovat lid Ameriky a Evropy o cílech činnosti a výsledcích RSE. Bylo použito všech prostředků informací: noviny, magazíny, telegrafní služby, publikace, odborů, rozhlasu, televize, filmových týdeníků. Během roku vše se tisklo amerických a evropských novinách, významnými představiteli oborodelských, odborevropských, občanských, církevních, vzdělávacích, bratrských, kulturních, vydavatelských a rozhlasových organizací. Místupci tisku byli často informováni v New Yorku a Mnichově.

Během roku americké a evropské noviny a časopisy publikovaly správy o RSE. Velká pozornost byla RSE věnována ve zpravidlosti, ostatních rozhlasových a televizních programech. Některé ze správ dosáhly širokého rozšíření pomocí telegrafních služeb, reklamních a obrázkových syndikátů a úvodníků. Patří mezi ně zahájení 9. roku činnosti RSE; velikonoční a vánoční program RFB;

X/ Radio Svobodné Evropy - Hlas Ameriky - BBC Lond. n.

- 23 -

řízením hudebních pořadů RFE; zahraniční vydavatelství "College of Europe" (Ústav pro Evropu) a Brugger: rychlý přenos hlavních projevů proti zata Eisenhower-a; celkový vliv RFE na Beleznou oponoval rozměrnost rozhlasových programů i RKE; velká přítomnost náboženských programů. Typický poslancem poslankou byl Jvedraček v "Pittsburgh Press" 23. října, který uvažoval:

"Dnes svobodné Evropy nezbývá zanést blánu svobody v zufiv a berbešinu komunistické tyranii. Její blána je jedním z těch, které rádají svobodu pro všechny lidé. Je to blána naděje a důvěry síla pravdy, která odhaluje židelské lži komunismu sváti utlučeného lidského pokolení se seměkouli".

Především lidé východní Evropy v předním místě touží po svobodě a demokracii; v Rozhlase svobodné Evropy zahájil rok s pevným odhadlániem podporit jejich cílů.

TISK SVOBODNÉ EVROPY - FREE EUROPE PRESS (FEP)

FEP je publicačním oddělením Výberu pro svobodnou Evropu. Ten jde v rozhlase SR provádět sice činnost prostřednictvím slovenského slova, zároveň s tím, tak zase tištěné slovo je zároveň tiskového oddělení. V roce 1958 tiskové oddělení bylo odpovězeno za vypracování a distribuuci více než 1 milionu výtisků publikací různého druhu, z toho Beleznou oponou, tak ve "svobodném světě".

Tiskové oddělení má plnit dva základní cíle:
a) dopravit co nejvíce možné faktické informace a noviny "svobodného světa" čtenářům východní Evropy
b) operativní informace o současném vývoji ve východní Evropě pro čtenáře ve "svobodném světě".

co sami nejdříve sdílejí s českých publikací do východní Evropy je založen na předpokladu, že intelektuální a politický kvalita v práci o množství může být

458

- 24 -

nejjdeje zvláštně tím, když se východní Evropě předloží říšský výběr nejlepší literatury, nutný k samyklensi, která je v současné době publikována ve svobodném světě. Za tímto účelem tiskové oddělení ČR se obrátilo s žádostí na vydavatelství, univerzity a knihovny, aby zdejší až i stoupaly českou knihu čtenářům východní Evropy. Podle prohlášení německých institucí a organizací se zdá, že vysoké procento knih, zaslávaných do východní Evropy, dosudne přes ostrou cenzuru svobodných set kapisí, které byly zaslány a neří, nahrádil je se na českou cenzuru, nahoruji obdržení knih a zádi o další.

Díky vysokému stupni vývoje sdílení a techniky - samoznatného monitorování rozhlasového vysílání, předpovídám periodické východní Evropy, intervencemi se stavbami uprchlíků se arší se českou cenzurou - Výbor pro svobodnou Evropu má velké možnosti získávání dat o současných událostech ve východní Evropě, jak prohlásil významný britský historik prof. Hugh Trevor-Roper: "Vodkerů činnost aovisující se na prosouzdání s studiem publičních materiálů, vydávaných v organizaci ČS, je ohlívajícího význam a napřed vkladem, že existuje nějaký iný středisko mimo českou cenu-³⁶rou (a tolik, že ani se českou cenzurou), který je tak důležit informačně". Cílem informačního programu "svobodného světa", který provádí tiskové oddělení svobodné Evropy, je přistapnit se nejvíce těchto materiálů čte- ných "svobodného světa".

Informační program "svobodného světa" byl velmi rozšířen během r. 1958. Zvláště Šíření byl kladen na rozšíření materiálů a událostech ve východní Evropě do oblastí, kde je velmi těžká si jej opatřit - oblasti, jako je například Latinská Amerika, Jihovýchodní Asie a Střední východ. V této době byla také zvýšena publikační a distri- buční činnost v rámci východní Evropy.

Typické pro rozšíření bylo objevení se dvou nových zahraničních vydání magazinu "East Europe" (Východní Evropa).

438

459

- 25 -

ost Evropy, jehožmák, který obsahuje obzádné referáty, autoritativní dokumenty a přehled současného vývoje v zájmových zemích, dosahl koncem roku 7.000 výtisků. "Wieler des Riesenverband" (za selektivní správu), německé vydání tohoto periodika bylo v té samém roce v roce 1956. Publikace MREV byly vydávány v cíkladu 9.000 výtisků. Během roku bylo zaujato vydávání dvou podobných publikací: "Ultra Europa" v italském jazyce (současný počet výtisků 6.500) a "Semaine" ve francouzském jazyce (současný počet výtisků 7.500).

Během roku bylo pořádáno ve vydávání dvou týdeníků "Československý správce" a "Infermacyjny Biuletyn tygodniowy", které jsou vydávány v 120-350 výtiscích a seřídky povídavým výběrem z českého a polského jazyka v USA s rozdílem. Jejich cílem je poskytovat informace o vývoji mezinárodních a mezinárodních amerických tisků.

Evropské vydání "Magyar Hirlap", ovin říšské Svobodné Evropy (FDR) pro maďarské uprchlíky, bylo založeno v květnu 1956. Prvnítočné americké vydání vycházelo až do podzimu r. 1957. "Magyar Hirlap" poskytla uprchlíkům objektivní zdroj zpráv a informací a poskytl jim ve vyvážení co se týká sociálními a jazykovými problémy západního života, stejně tak jako poskytovala osobní služby. Během 19 měsíců, kdy vycházelo, bylo evropské vydání posíleno v 660.000 výtisech upřednostně do víc než 30 zemí. Vydavatelé odhadeli více než 15.000 původních dopisů od čtenářů. Během roku bylo také publikováno 5 výtisků "Hungarian Lester Service Bulletin" /Karcsony-politikat/ (celkem v 30.000 výtisech).

Vydávání měsíčníku "Uzemělevenský přehled" bylo také ukončeno během r. 1956. Tento časopis byl vydáván v délce 2.000 výtisků a moží jeho předpokladatele patřit inspekci studií a příslušnici svobodných poválečných československého původu v USA a dalších 40 zemích.

460
460

- 26 -

V prosinci 1958 byla zahájena práce na plánování a vývoji nové publikace Tisku Svobodné Evropy-PEP v anglickém jazyce. "Views", měsíční výtah nejvýznamnějších správ o východní Evropě, Sovětském svazu a komunistické Číně vybraných z nejdůležitějších amerických, následně evropských a asijských periodik, má na cíl zámořevat školy, vydavatelství a ostatní odberatky na mezinárodní obrazovou časopisním přehledem periodické literatury a sovětské aféře, stejně tak jako referovat o významných knihách.

První vydání "Views" bylo rozvezeno v prosinci 500 příjemcům.

Začátkem roku bylo pokračováno v práci na revize a rozšíření dokumentace, obsahující kolekci nejvhodnějších materiálů k Maďarsku, k průběhu a poříjenování období povstání. Materiál, smlouvající se celkem s 19ti částí, obsahující lgónsí čítých svědků, studie, fotografie, bibliografie atd., byl ve 450 výtiskových sítkoupen. Informační agentura Spojených států, aby byl distribuován do zahraničních úřadů této agencie.

Dvě publikace, pojednávající o maďarském povstání, připravené PEP během roku 1957 byly vydány japonskými a anglickými vydavatelstvími ("Japan Institute of International Affairs" a "Popular Book Depot" Bombay), v každém případě v počtu 10.000 výtisků.

Prvňí "Ideology of Revolution", připravený členem řídícího ředitelství a analýzuje politické počinavky mladého lidu, jak se objevily v novinách a rozhlasovém vysílání během krátkých dnů jeho svobody. Druhá publikace "Youth in Revolt" (Mládež v revoluci), studie komunistického učidlova indoktrinovat mládež, je založena na vyšetřování různých rozhovorech s ubrohlým studentem a například pro PEP profesorem Henri Gleitmanem a oddělem psychologie na "Swarthmore College".

- 27 -

Tato publikace byla také vydána v Itálii následem
5.000 výtisků.

Indické, japonské, čínské a italské vydání "Forces
Versus Food: A Short History of Agriculture in the So-
viet Sphere" ("Síla proti potravě:krátká historie soum-
dělatví v sovětské oblasti") bylo také publikováno během
roku, djakartský vydavatel připravuje indonéské vydání
ke konci roku. Knížečka popisuje charakter komunistických
zemědělských institucí a vypořádává chybky v zemědělské
politice SSSR a satelitních zemích od bolševické revolu-
ce v r. 1917. V Asii bylo vydáno 15.000 výtisků této kni-
žičky a v Itálii celkem 5.000.

Vzhledem k neustálému zájmu a poptávce PEP obsahoval
v přípravě druhého vydání "Revoluzione Ungherese" (The
Revolt in Hungary) - Revoluce v Maďarsku - , které bylo
vydáno během roku v 5.000 výtiskových italských obchodním
vydavatelstvím.

Konečně PEP spolupracoval s "The American Friends
of the Captive Nations" (Američtí přátelé porobených ná-
rodů) a s "The Assembly of Captive European Nations" (Shre-
máždění evropských porobených národů) při vypracování
francouzského, německého a italského vydání publikace
nazvané "Hungary under Soviet Rule" (Maďarsko pod sovět-
ským zákonem), která se prvně objevila v Americe díky pod-
poře těchto dvou uvedených organizací v srpni 1957.

Knížečka, dokumentující vývoj v Maďarsku po povstání,
po vydání správy zvláštní komise OSN pro Maďarsko by-
la dína do oběhu ve 40.000 výtiskových ve třech základních
evropských jazycích.

Během roku výrobní a distribuční oddělení PEP bylo
vysváváno, aby pomáhala ostatním oddělením FEC a přidružen-
ým organizacím v různých technických otázkách. Jako pří-
klad této služby může být i využití vypracování pla-
kátů, map a knížeček pro Shromáždění porobených evropských
národů: návrh a vypracování knížečky o sovětské zemědělské

- 28 -

682

politics pro "International Peasant Union" (Mezinárodní zemědělská Unie); a příprava různých plánů a návrhů pro FEC Public Relations Office (Úřad velejících styků FEC) a Exile Relations Division (oddělení exilových styků).

ODDELENÍ SVOBODNÉ EVROPY PRO STYKY S EXULANTY

(Free Europe Exile Relations - FEER)

Během roku 1958 oddělení Svobodné Evropy pro styky s exulanty (FEER) pokračovalo ve spolupráci s vůdcí a skupinami, které jsou nyní v důsledku nastolení komunistických režimů v jejich zemích v exilu, ve svém poslání, aby bylo uspišeno dosažení svobody a zabetrojení se střední a východní Evropy.

Díky spolupráci, která se vyvinula během minulých sedmi nebo osmi let prostřednictvím praktických pracovních vztahů mezi VSR a exilovými organizacemi, exilové programy a akce dosahovaly uplatňováním skutečnosti k minulosti většího dílu a úspěchu a minulosti. Vzhledem k změně situace bylo přizpůsobeno k novým metodám. Zařízení organizace se soustředuje především na cíl, pro který je nejlépe vybroušen.

Práce, kterou může ve "Svobodném světě" udělat jen exil, vzhledem k jeho bezprostředním snahostem a zkušenostem s mezinárodním komunismem, spadívá v následujícím: uvažovat před celým světem - před krajany čemž, před komunistickými režimy a před vládami, vůdcí a lidem všech svobodných zemí a dílit všechny a pochopení pro nebezpečí mezinárodního komunismu a udržovat naděje, sdílet sestraře a dílci zotročeňho lidu ke svobodě. Ve všech těchto bozech existuje malá naděje v bezprostřední nebo konečný úspěch, a proto musí být vykonáno mnoho práce: musí být pořány studie, články, referáty a korrespondence; každým rokem dělat průstředkům kongresů, konferencí a shromáždění; bezporučit hodic musí být věnováne na porady, na vypracování rezoluci, protestů, dopisů vydavatelstvím, re-

483
403

- 29 -

feritů, rozhlasových vysílání, interview-ů a pod.

Základní vývoj programu FEER.

Během minulých několika let jak FEER, tak i exilové organizace se kterými spolu pracuje, mi byly stále více vědomy nebezpečí, které hrozilo nadějně porobených zemí, spočívající v komunistické infiltraci a nátlaku v zemích dokonče tak vzdálených jako Chile a Indonésie. Jík v roce 1954 představitelé československo-demokratické unie střední Evropy našli pojiach v různých zemích Jižní Ameriky, ke kterému se později připojili i představitelé ACNUR, Međunarodných bojovců za svobodu, Mezinárodní demokratické Unie a ostatní. Na počátku r. 1955 představitelé zde připoměli velký význam děasti na konferenci asijských a afrických delegací v Bandungu a na podzim téhož roku navštívili Japonsko a částečně asijské země. Pozornost, která byla v této oblasti v r. 1956 a 1957 byla významně intenzivnější v r. 1958, jak je nejlépe dokázalo dlebač, kterou sehrála československo-demokratická unie střední Evropy jako inspirátor a důležitý element ve zorganizovaní části exilových představitelů na světovém kongresu československých demokratů z Latinské Ameriky, Evropy a Afriky v Bruselu.

Nehledě na nemálo významné rozmístění, uskutečněné v r. 1958, FEER udržela a rozvíjela rozmach, ziskaný v předebořských letech v otáčení studentů a mládeže, společně s velkým množstvím exilu mládeži jak v USA tak v Evropě. Základem toho byl základní faktum, že to byla mládež Polska a Maďarska, která byla v době revolučních událostí, demokratizující tím a pravý nedopřezený záchrany komunistického systému, vzdělávání lidí svého vzdělání skol. Napak mládež z jednotlivých zemí Evropy vzdělána od hlavních trendů západní filosofie, drží se pevně demokratických principů.

Spojené národy byly badem, na který byl svěřen klasický děstí. Vzhledem k tomu, že je v ní byli vzdělani, že toto největší mezinárodní těleso nemá pouze velký význam při

- 30 -

601
469.

určování osudu porušených národní, ale je také velkým faktem pro vytváření velejádce měšťan z mákladní světovou arénou - pro politické válčení, bylo použito všech dostupných kanálů - prostřednictvím studentů, mládeže, edberů, tisku, intelektuálů, poslanců - aby bylo dosaženo spojení jak s českými vládci v jejich hlavních městech, tak s členy jejich delegací v New Yorku.

Z dánových rozpočetových a administrativních byla vývala Free Europe Citizens Service (Občanská služba Svobodné Evropy) plně začleněna do FEER a její samostatnost byla plně vyloučena, evropský program byl později soustředěn v pařížském díle a jako centrální koordinátory díla a celkový reprezentant odpovídající FEER byl znova definován do čtyř základních oblastí činnosti:
1) politické, 2) edberácké, 3) mládežnické, 4) kulturno-sociální.

(Všechna poznámka při překládání: Free Europe Citizens Service se zabývala přímo finančním zabezpečováním účesenských organizací i jednotlivců, dávala také přispěvky na udržení tábora v západním Německu a pod.)

Základní linie činnosti exilu.

Krok 1989 nebyl ohněm na události a příležitosti, volající po akcech: oslavu 40 výročí sovětského impéria, 40. výročí nezávislosti tří baltických států (Estonska, Litvy a Lotyšska) a vytvoření Československé republiky; 10. výročí smrti Jana Palacha; 10. výročí Všeobecné deklarace lidských práv; Posternakova affáre. Nacházela se zde i středem významnou akcí všech svých formách: poprava Pal Maltera, Inra Nagy-ho a ostatních revolučních a intelektuálních vůdců, obnovu až reprezálií, deportace, perzekuce a v rádi nové diskuse na mezinárodním seansu OSN a na XIII. sněmcích v prosinci, kde byly odsuzovány 54 hlasy proti 10, při 15 abstenicích, odsuzující recoluer, a pan Leslie Munro byl jmenován zvláštěm zástupcem pro maltskou otásku.

- 31 -

485

Exilové skupiny, svádětě ASEN, se shápily příležitostí, kterou jim nabízela 40. výročí sovětské Fidcové revoluce, a vystavily na pravý ostoudný postup sovětského koloniálního útlaku severočeského obyvatelstva východní Evropy a Asie a poukázaly na 40 let sovětské agreze a nesplněných slibů a odhalily skutečnou sovětskou politiku a ohováni v státních lidských práv. ASEN nepracoval pouze rozborem směsileckého lidových práv v porobených národech, ale umožňoval také výstavu ve Francii, Anglii a Itálii ukažující na první pohled povídky ohrázků, grafiční a prohlášení samotajeh komunistických vůdců, jak možnáští obyvatelé počlapávají současné sáry. ASEN a ostatní exilové organizace například rádce příležitost užíval - na schůzi Evropské parlamentní unie Strasburku, vzdorově chrudimské v Itálii a jinde - využíval a důležit, představovanou brutální sovětskou potlačením maďarské revoluce v roce 1956 a další jiné formy teroru, který následoval ve všech zotročených národech.

V roce 1956 stojel jako v předešlých letech PRR vůdce klanu obraz na vlnách a soustále požadoval poslání a rozšíření studentských, skautských, sportovních a výšiv těleských uskupení.

Význam mládežnického vůdce, mluvčího se především v národních a mezinárodních konferencích v Severní Americe, Evropě, Asii a Africe, poskytuje využíval vytvořených kontaktů pro výměnu materiálů a informací. V Evropě zahrnoval program v oblasti mládežnického svazu činnosti, včetně studentských konferencí, výpočinky na revoluci 23. října, činnost společenských středisek, letní tábory, doplňkové školy, sportovní oddíly a různoredenou kulturní činnost. Celou plán je využít příležitostí, které nabízejí svádětě skautský svaz v den 1. května. V další rok (jako mezinárodní skaut-

ského roku) počítal s exil v skupinách, jejichž údaj byl v minulosti probírána. Patřila mezi ně: jenová zasedání ASENu

- 32 -

v Strasbourku, kde byly udržovány také vstupy s Council of Europe (Evropská rada) a jeho podnámi sestou v New Yorku, koordinované s následným Velkým shromážděním OSN; oslovy "Dne svobody" u pochyby Svobody Československé; zachevávání národního svátka všech porobených národů; publikace, referáty, články, dopisy a kontakty všeho druhu s vládními představiteli, politiky zástupci parlamentu, tisku, inteligencie a vědci, kteří mají vliv na průběh boje za obnovení svobody jejich krajanů a demokracie.

Diskuse OSN v otísce Maďarska.

Sami největší představitelé pro koordinovanou akci byly v úvodu roku diskuse v OSN o maďarské otísce. Závěry morální a politické byly jasné a nediskutovatelné. Ostatní členské řeči podporované radou Organizace spojených národů ovabudí maďarský lid a mohou mít příspěti k snížení teroru v Maďarsku.

S pomocí Štábu PČR, který byl řízen jako koordinátor centra s ohledem na výkon informací, bylo započato větší dílo. Do koncentrování kampaně byly zapojeny všechny prostředky, které jsou pro exil teatricky důležité. Byly rozesílány letné svítilny publikace o Maďarsku jako souhrn dokumentů k teroru, prováděném v Maďarsku, proti maďarským spisovatelům, kterou vydala International Federation of Free Journalists (Mezinárodní federace svobodných novinářů) a výtisk maďarského výboru, který zdůrazňuje všechny pravé události proti přijetí pověřených listin současného delegace v OSN. Mnohé exilové osoby se organizace posyly dopisy, ve kterých uvádely fakta o Maďarsku. Tyto dopisy se objevily ve vlivných novinách v mnoha městech Evropy, v Americe a také v Asii a Africe.

ACEH vyzval své členy, delegace a úředníky, aby na otásku Maďarska upoutali pozornost všech politických vůdců a příslušných mezinárodních organizací v oblastech svého půsolení. To mohlo být následkem diskuse o vlivnými vědci v tak široce oddělených centrech jako v Copenhagenu,

- 33 -

46467

Rio de Janeiro a Pakistanu. Křesťansko-demokratická
unie střední Evropy (CDUUE) zaslala dopisy svým vůdcům
křesťansko-demokratických stran a členové CDUUE provedl
s takovými lidmi osobní kontakty.

Zde ve Spojených státech Národní komise pro akce
OSN v otázce Maďarska a komise této OSN vytvářená Ameri-
kou s důvodu věřejného skisu, přidaly exilové organizace
e informace, které by podpořily jejich daili. Povzbuzeny
FEER, exilové organizace živě odpovídely Nagre. VARGA,
předseda maďarského výboru se objevil jako host v tele-
viziálním programu a ostatní představitelé exilu přispěli
řádným způsobem k tvůrčímu programu, inspirovánmu náro-
dnou komisí.

Několik exilových organizací uspělo svlékat
veřejnou ochotu, aby vzpomnuly výročí maďarské revoluce
a pobídly OSN k akcím v otázce Maďarska.

Exilci ve Spojených státech vyvinuli soustředěné
daili předat tato fakta pokud možno všem delegacím OSN.
Představitelé maďarského výboru navštívili členy 43 de-
legací OSN, vůdcové ASENK se setkali s 34; dopisy, tele-
gramy a speciální tištěný materiál byly poslány všem dele-
gacím "svobodného světa". Anna KETHLY, bývalá ministryně
zemědělských věcí ve vládě Imre Nagy-ho, nedavno prac-
ovala, aby přiměla delegace OSN k dojednání akcí proti
režimu Maďarska.

Není možné vylíbit všechno vyalozené daili na
ovlivnění činnosti OSN v otázce Maďarska. Nejsí jednot-
livci a organizace všetkých těch, které byly jmenovány vý-
še, pracovali obětavě na této velmi důležité otázce. Toto
daili neustále trvalo až do hodiny konečného hlasování
e resolucích, které byly předloženy OSN skupinou 36 stá-
tů. Bylo zřejmé sklamání, že resoluce nabyla ostatečnosti.
Zřejmý pokles v intenzitě teroru v Maďarsku od doby, kdy
maďarský bod byl založen se pořad maffijového jednání OSN
bezpochyby nazvědčuje tomu, že bylo dosaženo určitého vý-
sledku. Mordilka a oddanost všech účastníků byla během

- 34 -

4481

totoho ohloubi využití, oč je v dílese těch, že i následující pro mili stávky možnosti se posune v Evropě a ve Spojených státech, ale stále více a významněji v Latinské Americe, Asii, Africe, včetně t.sv. nezemiřitelné oblasti.

Středoevropský právní projekt

Hlavní úsilí "Projektu" se soustředilo během roku na knihu "Government, Law and Courts in the Soviet Union and Eastern Europe" (Vláda, zákony a soudy v Sovětském svazu a východní Evropě). Toto dvoudílné dílo, obsahující více než 2.000 stránek, je prvním obecným anglickým pojednáním o zákonech Sovětského svazu, běloruských a satelitských států a Jugoslávie a bylo vydáno se očekáváním počátkem roku 1999.

Polední stránka korektury "Bibliography of Legal Sources of Czechoslovakia" (Bibliografie čs. právních pramenů) byla dokončena a zařazena do tisku. Elektronický "Projekt" pokračoval ve svých příspěvech do právnických a jiných žurnálů.

"Projekt" pokračoval v publikování "Highlights of Current Legislation and Activities in Mid-Europe" (Nejdůležitější události v střední legislativě a činnost ve střední Evropě).

122 překladů, obsahujících 488 stránek a 87 právnických referátů o 506 stránkách bylo připraveno pro ČNGR a ostatní agenzie, včetně Státního depozitáře, Departementu spravedlnosti, Departementu záchrany lidu a sociální péče.

Příručkový index východní Evropy

Začátkem roku byl změněn název "Projektu" a jeho publikaci z "East European Assessments List" na "East European Assessments Index" (Příručkový index východní Evropy). Tento název označuje mnohem přesnější druh publikací a označuje citlivější publikace než předcházející název.

- 95 -

Měsíční průměr vydávaných stran se v r. 1958 svýšil na 270, ve srovnání s 257 v r. 1957, ačkoliv nedále k poslednímu recházení "Projektu".

Díky dorazu, který byl kladen na vědecké a technologické publikace, obdrželi jame nová předplatné od průmělu výskumných skupin.

ADMINISTRACE

Robert William MINTON - náměstekna ve společnosti Výbor pro Svobodnou Evropu (od 13. ledna 1958 jako ředitel) odboru "Public Relations" (odbor pro veřejné vztahy). Dne 22. května 1958 byla zvolena 2. novým členům společnosti a uvedena do úřadu ředitelů:

Matthew Murray CHANEY - třetí sekretář Cross & Co., Inc. člen "Council on Foreign Relations" (rady pro mezinárodní vztahy).

John Shipton DOUBNEYING - advokát, předseda "Russell Sage Foundation" člen rady mezinárodních vztahů a bývalý asistent Vysokého komisefa Spojených států pro Německo.

Ernest A. GROVE - advokát, pověřenec "Carnegie Endowment for International Peace" (Carnegiova nadace pro mezinárodní mír), bývalý právní poradce Státního departementu a bývalý člen am ránce delegace u OSN.

Carl NEESCH - rada pro veřejné vztahy, ředitel společnosti "Crossroads for Freedom", (Efikácké tažení za svobodu), pověřenec Oberlin College a Boston University, bývalý konzulent Státního departementu.

Theodor C. BREWER - hospodářský poradce pánů Nelsona A. a Laurence S. ROCKEFELLERA, od r. 1949 - 1953 předseda "Beard of Mutual Broadcasting System" (Úřad pro mezinárodní rozhlasový systém) a v letech 1953 - 56 ředitel United States Information Agency (Informační služba Spojených států).

- 36 -

členy Společnosti Výbor pro Svobodnou Evropu byli
svrženi:

Thomas J. HORN - sl., byl ustavován ředitelem
Division of Radio Free Europe (Radio Svobodné Evropy)
dne 27. června 1958 a zvolen místopředsedem společnosti
dne 3. října 1958.

Erik HAZELHORN - ustavován evropským ředitelem
Division of Radio Free Europe (Radio Svobodná Evropa)
dne 27. června 1958.

Plukovník Thomas J. WELLS - pomocní sily Spojených
států (v výslužbě), je zaměstnán v společnosti od 1. října
1958 jako ředitel Operativ Review (přehled operací).

John C. TRAPPAGEN - resignoval s platností od 2. října
1958 jako sekretář a je o ředitel společnosti.

Archibald S. Alexander - bývalý podsekretář amerických
pevnostních sil, byl zvolen ředitelem a členem společnosti
3. října 1958.

Joseph C. GHEE - bývalý vyslanec USA v Japonsku,
predseda Board of Directors (Úřadu ředitelů) od vzniku
společnosti v r. 1949, resignoval jako předseda a plat-
ností od 3. října 1958 a byl zvolen čestným předsedou
Úřadu ředitelů.

John C. HUGGARD - ředitel a člen výkonného výboru
Úřadu ředitelů byl zvolen předsedou Úřadu ředitelů 3. října
1958.

V souvislosti s novou činností společnosti
zakončil prezident, se souhlasem Úřadu ředitelů, program,
jehož cílem je koordinovat a rozvíjet čisté v oblasti stra-
tegie, politiky a plánování. Aby bylo dosaženo vysokých
cílů programu vyvolal prezident Advisory Group (perovní
skupina) a učinil radit členům a prezidentovi ve speci-
fických oblastech, které ji prezident předloží, tím posí-
hat předsedovi v plánování jeho příslušnou a v řízení činnosti
společnosti. To mělo také se následem vytvoření následu-
jících četných funkcí, které jsou pod řízením a ohledem